

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

15.12.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Българско национално радио

✓ Работодателите не приемат меморандума, подписан от правителството и синдикатите

Вчера Българската стопанска камара обяви, че няма да признае меморандума, подписан от правителството и синдикатите. И работодателите, подобно на синдикатите, могат да заплашат с протести след подписаното споразумение между правителство и синдикати, което спира пенсионната реформа, заяви в "Преди всички" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

Мярката за криминализиране на неплащането на осигуровки може да се изроди в преследване на неудобни конкуренти, смята Велев:

Не възразяваме срещу тази мярка, макар че я възприемаме като пупулистка и мярка, която няма да доведе до нужния ефект. И в момента може да се преследва наказателно този, който укрива осигуровки.

Председателят на работодателската организация сравни с национализация възможността от 1-ви януари допълнителната осигуровка на родените след 1959-а г. да отива само в НОИ.

Интервюто на Борислава Борисова с Васил Велев можете да чуете от [звуквия файл](#).

ТВ Европа

✓ Бизнесът: Решението за спирането на пенсионната реформа е нелегитимно

Решението на правителството и синдикатите за задържане на възрастта за пенсиониране и през 2015-а е нелегитимно. Това обяви в сутрешния блок на ТВ "Европа" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. Той заедно с представителите на останалите 3 работодателски организации у нас са на мнение, че подобен меморандум не може да се подписва без участието на бизнеса. Подобни въпроси се разглеждат тристранно, според европейските правила и норми, посочи още Велев.

Повишаването на възрастта за пенсиониране трябва да бъде между 2 и 6 месеца годишно, смятат работодателските организации. Така по естествен път биха могли да се съберат достатъчно средства, за да бъдат увеличени пенсии, коментира за ТВ "Европа" председателят на АИКБ Васил Велев. Затова и изненадващото решение на правителството за задържане на възрастта за пенсиониране прие сериозни критики от бизнеса. В неделя кабинетът подписа меморандум със синдикатите да не се повишава възрастта за пенсиониране от 2015-а година.

Според Васил Велев това отлагане на реформата е необосновано.

Броят на пенсионерите продължава да расте, новата работна ръка на пазара на труда намалява, а това означава и че няма как да бъдат повишени пенсии поне в близките години, е мнението на работодателите у нас.

Вестник Преса

✓ Заради замразяването на пенсионната реформа

Работодателите също може да излязат на протести

Председателят на Асоциация на индустриалния капитал в България Васил Велев сравни с национализация възможността от 1-ви януари допълнителната осигуровка на родените след 1959-а г. да отива само в НОИ.

Вчера Българската стопанска камара обяви, че няма да признае меморандума, подписан от правителството и синдикатите. И работодателите, подобно на синдикатите, могат да заплашат с протести след подписаното споразумение между правителство и синдикати, което спира пенсионната реформа, заяви пред БНР председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

Мярката за криминализиране на неплащането на осигуровки може да се изроди в преследване на неудобни конкуренти, смята Велев.

Председателят на работодателската организация сравни с национализация възможността от 1-ви януари допълнителната осигуровка на родените след 1959-а г. да отива само в НОИ.

✓ Велев сравни с национализация допълнителната осигуровка

Васил Велев сравни с национализация възможността допълнителната осигуровка на родените след 1959 г. да отива в НОИ. Има отказ от реформи, каза Божидар Данев.

Вчера Българската стопанска камара обяви, че няма да признае меморандума, подписан от правителството и синдикатите за пенсионната реформа - възрастта за пенсиониране през следващата година остава замразена.

От следващата година ще се въведе принципът на свободен избор на лицата, родени след 31 декември 1959 г., да се осигуряват задължително за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд или изцяло за пожизнена пенсия в ДОО.

"И работодателите, подобно на синдикатите, могат да заплашат с протести след подписаното споразумение между правителство и синдикати, което спира пенсионната реформа", заяви днес пред БНР председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

2/3 от членовете ѝ подкрепят да има протест, но ще участват 1/3 от тях - това било повече от синдикалния протест.

Правителството и синдикатите се споразумяха, след като КНСБ организира хиляден протест преди няколко дни.

Според Велев, мярката за криминализиране на неплащането на осигуровки може да се изроди в преследване на неудобни конкуренти. Той обясни, че не възразяват срещу тази мярка, макар че я възприемат като популистка и мярка, която няма да доведе до нужния ефект. Велев коментира, че и в момента може да се преследва наказателно този, който укрива осигуровки.

Изпълнителният директор на Българската стопанска камара Божидар Данев коментира снощи, че бизнес организациите са разбрали от медиите за подписаното споразумение. Той каза, че това са сепаратистки действия, които поставят под въпрос ролята на тристранния диалог.

Днес той обясни пред "Фокус", че кабинетът се отказал от реформите под натиска на синдикатите и няма никакъв разум в решението да не се увеличи възрастта за пенсиониране от 1 януари 2015 г.

По думите му криминализирането на укриването на доходи е необходимо, но не и криминализиране на укриване на социални плащания.

„Когато в трудово-правните отношения са две страни и договорът е двустранен, то това не е задължение, а право - внасянето на осигуровки не е задължително. Има нужда от реформа в пенсионната система, но се отлага. Опитът на работа с правителствата през последните 20 г. показва, че ако не се стигне до реформи през първата година, то те въобще не се случват, затова е необходимо сега те да бъдат извършени“, допълни Данев.

Той беше категоричен, че увеличението на пенсиите с по 3 лева годишно не е решение.

Според Данев е необходима дългосрочна и спешна промяна.

✓ Работодателите не приемат меморандума, подписан от правителството и синдикатите

/КРОСС/Вчера Българската стопанска камара обяви, че няма да признае меморандума, подписан от правителството и синдикатите. И работодателите, подобно на синдикатите, могат да заплашат с протести след подписаното споразумение между правителство и синдикати, което спира пенсионната реформа, заяви пред БНР председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

Мярката за криминализиране на неплащането на осигуровки може да се изроди в преследване на неудобни конкуренти, смята Велев:

Не възразяваме срещу тази мярка, макар че я възприемаме като популистка и мярка, която няма да доведе до нужния ефект. И в момента може да се преследва наказателно този, който укрива осигуровки.

Председателят на работодателската организация сравни с национализация възможността от 1-ви януари допълнителната осигуровка на родените след 1959-а г. да отива само в НОИ.

✓ Бизнесът плаши с протести заради спирането на пенсионната реформа

И работодателите, подобно на синдикатите, могат да заплашат с протести, след подписаното вчера споразумение между правителство и синдикати, което спира пенсионната реформа, заяви в ефира на БНР председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

Мярката за криминализиране на неплащането на осигуровки може да се изроди в преследване на неудобни конкуренти, смята Велев:

„Не възразяваме срещу тази мярка, макар че я възприемаме като популистка и мярка, която няма да доведе до нужния ефект. И в момента може да се преследва наказателно този, който укрива осигуровки“.

Председателят на работодателската организация сравни с национализация възможността от 1-ви януари допълнителната осигуровка на родените след 1959-а г. да отива само в НОИ.

✓ Работодателите също стягат протест

Вчера Българската стопанска камара обяви, че няма да признае меморандума, подписан от правителството и синдикатите. И работодателите, подобно на синдикатите, могат да заплашат с протести след подписаното споразумение между правителство и синдикати, което спира пенсионната реформа. Това каза председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев в интервю за БНР. Мярката за криминализиране на неплащането на осигуровки може да се изроди в преследване на неудобни конкуренти, смята Велев. "Не възразяваме срещу тази мярка, макар че я възприемаме като пупулистка и мярка, която няма да доведе до нужния ефект. И в момента може да се преследва наказателно този, който укрива осигуровки", каза той. Председателят на работодателската организация сравни с национализация възможността от 1-ви януари допълнителната осигуровка на родените след 1959-а г. да отива само в НОИ.

✓ Васил Велев: Работодателите, подобно на синдикатите, могат да заплашат с протести

"Вчера Българската стопанска камара обяви, че няма да признае меморандума, подписан от правителството и синдикатите. И работодателите, подобно на синдикатите, могат да заплашат с протести след подписаното споразумение между правителство и синдикати, което спира пенсионната реформа", заяви пред БНР председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

Мярката за криминализиране на неплащането на осигуровки може да се изроди в преследване на неудобни конкуренти, смята Велев:

"Не възразяваме срещу тази мярка, макар че я възприемаме като пупулистка и мярка, която няма да доведе до нужния ефект. И в момента може да се преследва наказателно този, който укрива осигуровки."

Председателят на работодателската организация сравни с национализация възможността от 1-ви януари допълнителната осигуровка на родените след 1959-а г. да отива само в НОИ.

✓ Асоциация на индустриалния капитал в България получи специална награда от Агенция по заетостта за изпълнението на Националния план за действие по заетостта през 2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) получи награда от Агенция по заетостта на проведената вчера единадесета годишна церемония „Работодател на годината“ в хотел „Рамада София“. В награждаването участваха заместник-министрите на труда и социалната политика г-н Гълъб Донов, г-жа Зорница Русинова и г-н Лазар Лазаров и изпълнителният директор на Агенцията по заетостта д-р Асен Ангелов.

Г-н Добрин Иванов, изпълнителен директор на АИКБ, прие наградата на Асоциацията в категорията „Социални партньори с директен принос за изпълнението на НПДЗ 2014 г.“ за проекта „От обучение към заетост“. Г-н Иванов изказа благодарност на Агенция по заетостта, на Дирекциите за регионална служба по заетостта, на бюрата по труда в страната, както и на членовете на АИКБ и на работодателите, които взеха активно участие в дейностите по проекта. В проектните дейности са включени 1880 души, на които е предоставено пакетно обучение, включващо обучение по ключови компетентности, професионално обучение и мотивационно обучение. В заетост (субсидирана и на първичен пазар) са включени 1076 души. Тези отлични резултати са постигнати благодарение на положените усилия и дейно участие на всички страни по проекта.

Отличени бяха и 27 работодатели с различна сфера на дейност от общо 22 населени места в цялата страна, както и двата синдиката – КНСБ и КТ „Подкрепа“.

Важни обществено-икономически и политически теми

✓ Осигуряването в частен фонд вече ще е по желание, НОИ може да прибере 7 млрд. лв.

Осигуряването в частен пенсионен фонд за втора пенсия вече няма да е задължително за хората, родени след 31 декември 1959 г. За това се разбраха вчера правителството и синдикатите.

Още от следващата година всеки сам ще избира

дали да продължи да се осигурява в частните фондове, или да прехвърли парите си в НОИ, предвижда меморандум, който подписаха премиерът Бойко Борисов и президентите на КНСБ и КТ „Подкрепа“ Пламен Димитров и Константин Тренчев. На подписването на меморандума присъстваха и вицепремиерът Ивайло Калфин, финансовият министър Владислав Горанов и шефката на бюджетната комисия в парламента Менда Стоянова.

От началото на следващата година категориите работници като миньори, работещи в тежката промишленост, авиатори и пр. също ще могат да избират дали да се осигуряват за ранното си пенсиониране в частен професионален фонд, или в НОИ, предвижда друга точка от меморандума.

“Това означава, че всеки работник избира къде да е задължителното му допълнително осигуряване в размер на 5% от дохода му.

Ако избере НОИ, институтът ще прибере и натрупаната досега партия”, обясни Константин Тренчев. Потенциалният приход от такова прехвърляне на партия от частните в държавния осигурителен фонд може да донесе на НОИ приход от 7 млрд. лв., ако всички българи си преместят парите. Толкова са натрупани в частните пенсионни фондове към края на второто тримесечие на 2014 г. според анализ на Комисията за финансов надзор.

Прехвърлянето на осигуровки от НОИ към универсалните пенсионни фондове също ще е възможно, отново в рамките на тези 5% от дохода, стана ясно от обясненията на Тренчев.

При прехвърляне на допълнителното задължително осигуряване към НОИ хората ще получават една пенсия, която ще е изчислена върху всичките им вноски и ще е пожизнена.

Ако изберат да останат в частния фонд, ще получават основна пенсия от държавното обществено осигуряване и допълнителна от частния фонд в зависимост от това колко средства са се натрупали в партията им.

В момента в частните пенсионни фондове са осигурени над 4,2 млн. българи и те ще имат възможност да направят избор от началото на 2015 г.

“Това ново правило отговаря на всички демократични принципи. Всеки ще е свободен да избере този начин на осигуряване, който смята за най-правилен”, мотивира промяната премиерът Бойко Борисов.

“Целта е да гарантираме на хората високи доходи, когато се пенсионират. Нещо, което не става, когато 53% от разходите за пенсии се финансират от данъци, а в същото време имаме частните фондове”, обясни министър-председателят. В този си вид пенсионната система просто не може да функционира повече, обясни Борисов.

“Изключително е странно след цяла година консултации, при които подобна идея не е обсъждана, тя да се появи сутринта и до 18 ч да трябва да е изпълнена”, коментира шефката на УС на най-големия фонд “Доверие” Даниела Петкова. “Трябва да се видят конкретните текстове, за да се прецени дали това няма да е национализация като направената от Виктор Орбан в Унгария.

Там за 2-3 години положението бе добре, след което парите свършиха”, коментира още тя. Ако вторият стълб, направен така по искане на МВФ, вместо да допълва солидарното осигуряване, бъде превърнат в конкурент, пък е прекалено голяма промяна, за да се прави толкова бързо, каза още Петкова.

Българската стопанска камара пък обяви, че предложението заплашва цялата осигурителна система. От началото на следващата година укриването на осигурителни вноски ще бъде криминализирано, предвижда още меморандумът между правителството и синдикатите. Това е искане на профсъюзите от години, като по изчисления на КНСБ само през 2015 г. тази мярка ще вкара допълнително 200 млн. лв. в НОИ.

Затвор за укриване на осигурителни вноски ще заплашва работодателите и самоосигуряващите се лица, но не и работниците, е записано в меморандума. Искането работникът също да носи отговорност е на работодателските организации, но те не бяха поканени на преговорите и подписването на документа. Според премиера Борисов разговорите с бизнеса се водели отделно.

“Не виждам кой би бил против да се криминализира укриването на осигурителни вноски. Кой иска да укрива вноски?”, бе коментарът му, запитан защо предложението не е било обсъдено първо с работодателите, преди да бъде записано в меморандума.

“Работодателите са съгласни с криминализирането, защото са подписали споразумението от 2010 г., което предвиждаше същото”, заяви президентът на КНСБ Пламен Димитров.

2015 г.: вдигат само стажа с 4 месеца, ще има възраст за военни и полицаи

През 2015 г. да не се увеличава възрастта за пенсиониране, предвижда меморандумът, подписан вчера между правителството и синдикатите. Замразяване на възрастта за пенсиониране на нивата от 60 години и 8 месеца за жените и 63 години и 8 месеца за мъжете бе основното искане на протеста на КНСБ, проведен миналата седмица.

С по 4 месеца обаче ще се увеличи нужният осигурителен стаж от началото на 2015 г. Така, за да се пенсионират, жените ще трябва да са работили поне 35 години, а мъжете - 38 години.

Как ще нараства възрастта за пенсия през следващите години, трябва да стане ясно до 31 март 2015 г., предвижда договорката между правителството и синдикатите.

“Пенсионната система в този вид обрича на мизерни доходи и настоящите, и бъдещите пенсионери”, коментира след подписването на меморандума вицепремиерът Ивайло Калфин.

“За нас е ясно, че възрастта за пенсиониране и осигуровките трябва да нарастват в дългосрочен план”, обясни пък президентът на КНСБ Пламен Димитров.

“Управляващите имат възможността да наложат силово вдигането на възрастта с 4 месеца от 2015 г., но бъдещето на българите не може да бъде решавано от една партия. Заради това аз лично ще говоря с лидерите на всички партии - и Михаил Миков, и Лютви Местан, и Волен Сидеров, за да бъде постигнато и подкрепено дългосрочно решение”, обясни пък премиерът Бойко Борисов.

През 2015 г. ще бъде въведена възраст за пенсиониране на всички категории осигурени лица, предвижда още меморандумът. Това означава въвеждане на възраст за военните и полицаите, но не бе уточнено дали тя ще влезе в сила от 1 януари 2015 г., или през годината ще се уточнява каква да е.

Възрастта за пенсиониране на военни и полицаи обаче трябва да е диференцирана в зависимост от работата им, обясни премиерът. “Една ще е за полицаите на улицата и пожарникарите, друга - за тези с чантите”, анонсира Бойко Борисов.

“Тези в ДАНС вземат такива заплати, че ако ги питате, ще искат да работят и до 70 години”, каза още той.

Вече са водени разговори със синдикатите на полицаите и военните и те нямат против да се въведе диференцирана възраст за пенсиониране, обясни пък вицепрезидентът на КТ “Подкрепа” Димитър Манолов.

В момента военни и полицаи се пенсионира след 27 години стаж, от които 2/3 трябва да са в специалните ведомства. През 2013 г. за военните бе въведена минимална възраст за пенсиониране, която бе 52 г. за сержантите и 54 г. за офицерите, но след техни протести управлението на БСП и ДПС я премахна през 2014 г. Засега е обсъждано единствено връщане на тази пенсионна възраст както за военните, така и за полицаите, но имало и вариант работещите на бюро да се пенсионира като работещи в масовата трета категория, научи в. “24 часа”.

До 31 март 2015 г. ще се запази режимът на ранно пенсиониране на категорийните работници, при който пенсия се плаща от НОИ, а натрупаните им партиди в пенсионните фондове се предават на осигурителния институт. Това съобщиха от Министерството на труда и социалната политика, след като снощи приключи поредният кръг от разговори на Ивайло Калфин със синдикатите и работодателите.

Министър Калфин искаше режимът да се промени още от началото на 2015 г. Неговото предложение е било НОИ да изчислява пенсията и ако професионалният фонд може да я плаща, да го прави. За хората, за които пък няма достатъчно натрупани пари, партидата се прехвърля в НОИ и им плаща държавното осигуряване.

Стопанската камара: Това е нелегитимно споразумение

“Категорично отказваме да признаем легитимността на това сепаратистко споразумение”, заявиха в специална декларация от Българската стопанска камара. Според тях правителството няма никакви основания да влиза в съглашение със синдикатите и управляващите са капитулирали пред заплахата от протести. БСК е научила от медиите, че въобще са провеждани разговори за меморандума, и е изненадана от подписването му.

“Не можем да повярваме, че синдикатите са доволни от постигнатото увеличение на размера на пенсиите с 0, 03 лв./ден и се опитват по този начин да закрепят това подаяние, което е обидно за достойнството на всеки българин”, се казва още в обръщението на стопанската камара, която настоява за пълна пенсионна реформа.

БСК подкрепя криминализирането на неплащането на осигуровки, защото в момента некоректните работодатели имат предимство пред коректните, се казва още в позицията на организацията. Бизнесът обаче настоява отговорност за укриването на вноски да носят и работниците.

✓ Криминализират укриването на осигурителни вноски

Ще се криминализира осигурителната измама свързана с укриването на осигурителни вноски от осигурителите и самоосигуряващите се лица, както и да се приемат други мерки за повишаване събираемостта на публичните вземания. Това каза председателят на КТ „Подкрепа” Константин Тренчев по време на пресконференция.

Тренчев съобщи първата точка от меморандума за разбирателство, до който са стигнали по време на срещата. Той е подписан от Бойко Борисов, министър-председател на Република България, Пламен Димитров – президент на КНСБ и Константин Тренчев.

Меморандумът продължава със следните точки: „Считано от 2015 г. да се въведе принципът на свободен избор на осигурените лица, относно режима на осигуряване за ранно пенсиониране – чрез държавното обществено осигуряване и чрез професионалните пенсионни фондове при запазване на действащите условия за ранно пенсиониране; считано от 2015 г. да се въведе принципът на свободен избор на лицата, родени след 31 декември 1959 г., да се осигуряват задължително за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд или изцяло за пожизнена пенсия в държавното обществено осигуряване; през 2015 г за всички категории осигурени лица да се въведе минимална възраст за пенсиониране; през 2015 г. да не се увеличава възрастта за пенсиониране, като до 31 март 2015 г. да се постигне дългосрочно решение на въпросите свързани с пенсионната възраст и всички останали компоненти на пенсионната система”.

✓ Замразяват пенсионната реформа през 2015 година

Възрастта за пенсия няма да бъде вдигана през 2015 година. Това решиха на срещата на премиера Бойко Борисов със синдикатите и финансовия министър.

Кабинетът и синдикатите се разбраха още да се криминализира осигурителната измама, свързана с укриването на осигурителни вноски от осигурените и осигурителите. Въвежда се минимална възраст за пенсиониране от догодина.

✓ Евродиректива въвежда нови правила при ипотечните заеми

Нова европейска директива ще промени отново правилата при ипотечното кредитиране. Това съобщи на семинар Венцислав Аспарухов, юрист консулт в дирекция "Международни отношения" в БНБ.

Директивата е приета от европейския парламент на 4 февруари 2014 г. Нейната цел е да уеднакви правилата при жилищното кредитиране в държавите-членки на съюза. Крайната дата, до която всяка държава, включително и България трябва да се съобрази с нейните изисквания е не по-късно от 21 март 2016 г.

Три са ключовите въпроса, по които се въвеждат нови регулации:

1. Регламенти за преддоговорната информация при отпускането на кредитите
2. Годишният процент на разходите по ипотеката за целия срок на договора
3. Условия за предсрочното погасяване на ипотечния заем

Новите регулации ще обхванат задължително следните видове заеми:

1. Договори за кредит за придобиване на жилищни недвижими имоти
2. Договори за кредит, но обезпечени с ипотека

3. Договори за кредит, чиято цел е придобиване или запазване на права на собственост върху земя или сграда, която е построена или предстои да бъде построена.

Това означава, че правилата на директивата ще се отнасят и за потребителски кредити, ако те са обезпечени с ипотека, както и за потребителски заем, който е предназначен за ремонт на имот.

Какви са новите изисквания, които ще трябва да приложим?

Информацията за потребителите трябва да е персонализирана и да отговаря на единни стандарти, които ще бъдат въведени в общността. Всяка институция, която отпуска такива заеми ще предоставя Европейски стандартизиран информационен формуляр, в който има аналогични с тези в останалите държави изисквания.

Този формуляр трябва да съдържа подробна информация за предлагания кредитен продукт, като предоставя възможност за сравняване на различните оферти на пазара, за оценка на възможните последици за потребителя, за да може той да вземе информирано решение. Директивата задължава държавите членки да определят срок от "не по-малко от седем дни", през който потребителят да може да обмисли предложението за кредит, като той ще бъде въведен като "срок за размисъл", преди подписването на договора.

Всяка държава може сама да прецени каква процедура за отказ да въведе, но няма право да смята, че приемането на формуляра е т.нар. обвързващо предложение.

То трябва да се предостави на потребителя, заедно с формуляра. По време на срока за размисъл потребителят може да приеме предложението във всеки един момент. В него задължително трябва да има - пълна информация за таксите, дължими на кредитния посредник за неговите услуги, както и за комисионните, дължими от кредиторите, или трети лица на кредитния посредник за услугите във връзка с договора за кредит.

Директивата изрично забранява разясненията да включват препоръка за избор на кредит

Предоставянето на съвет или консултация вече задължително ще трябва да бъде не стандартна, а строго индивидуална препоръка на съответния потребител за избор на най-подходящия за него кредитен продукт. За да се гарантира, че на потребителите се предоставят продукти, които са подходящи за тях, директивата изисква препоръката да се основава на актуална информация за личното и финансовото положение на потребителя, за неговите предпочитания и цели, както и да съдържа основателни допускания за рисковете, свързани с потребителя.

Новата директива задължава всички държави да въведат изисквания към рекламата на ипотечните заеми, които да бъдат близки до тези за потребителските кредити. Задължително е тя да бъде ясна и разбираема, което означава - да е придружена от представителен пример.

При визуалните реклами задължително ще бъде наличието на минимум едно число - лихвени проценти, или друго число, свързано с разходите по кредита.

Новите правила ще въведат по-строги изисквания при оценката на кредитоспособността на потребителите.

При нея ще трябва да се отчитат изчерпателно всички фактори, включително допускания за бъдещи събития по време на действие на договора, които биха могли да повлияят на възможността потребителят да изпълнява задълженията си по договора.

На практика това означава, че кредитните институции трябва да изискват поне два вида справки от потребителя, чиято достоверност следва да бъде проверена от кредитора.

Новата евродиректива ще задължи всеки кредитор да направи пълно проучване на кредитната история и досие за да вземе решение за отпускане на ипотечния заем, само когато оценката на кредитоспособността показва, че потребителят ще може да изпълнява задълженията си по време на действие на договора за кредит.

Ако след проучване на кредитното досие, бъде взето решение за отказ, то кредиторът ще бъде задължен да информира искащия заем защо получава този отказ - аргументирано, с дати и факти.

В съответните национални закони за прилагането ще се въведат и санкции за потребители, които дават невярна, непълна, или заблуждаваща информация, когато искат заем.

Те трябва да бъдат по-строги, ако се прецени, че укриването на част или цялата информация е умишлено, задължава евродирективата.

В съответните закони на всяка отделна държава ще трябва да се въведат и нови стандарти за оценка на недвижимите имоти, които ще служат като залог при ипотека.

Целта е да има правилна оценка на стойността на заложения имот, ако се наложи кредиторът да го извади на пазара, за да погаси заема.

Задължително предоговаряне за смяна на избраната валута

Когато договорът за ипотека е с променлив лихвен процент, каквито са повечето ипотечни заеми, също ще се въведат нови правила.

Въвежда се изискване за използване на пазарни индекси или референтни показатели, които следва да са ясно посочени, достъпни, обективни, и да подлежат на проверка от страните по договора, както и от контролните компетентни органи.

Директивата не забранява използването на вътрешни за съответната държава референтни лихвени проценти, но изисква те да се определят от кредитора по определена методология, в която да се включват единствено проверими индекси. Ще се въведе изискване кредиторите задължително да уведомяват потребителя за всяка промяна на лихвения процент още преди тя да влезе в сила. Когато промяната произтича от промяна в определен референтен лихвен процент, страните по договора могат да се уговорят, че тази информация се предоставя периодично.

Поради значителните рискове, които биха могли да възникнат за потребителя при вземане на кредит в чуждестранна валута, директивата въвежда специфични изисквания за ограничаване на валутния риск. На потребителя задължително се предоставя право да превалутира кредита си в алтернативна валута по пазарен обменен курс в деня на промените в договора. Ще бъдат въведени и други механизми за ограничаване на валутния риск. Например, всеки кредитор

задължително и писмено ще уведомява потребителя, когато неизплатената част от общата сума, дължима от него, или размерът на погасителните вноски се променят с повече от 20% от размера, получен при прилагане на обменния курс към датата на договора.

Директивата въвежда изисквания за изчисляване на годишен процент на разходите по кредита (ГПР), както при потребителските кредити. Спецификата на ипотечните кредити се отчита чрез съдържанието на понятието общи разходи по кредита за потребителя, което е елемент от ГПР, в което се включват разходите за извършване на оценка на недвижим имот, но се изключват нотариалните такси и таксите за вписване при прехвърлянето на собствеността на недвижим имот.

✓ **БНБ: Лихвите по депозити и кредити ще падат още**

До края на 2014 г. и през първото тримесечие на 2015 г. лихвените проценти по депозитите ще продължат плавно да падат. Това прогнозира БНБ в последния си тримесечен преглед за тази година. Като причини са сочат високата ликвидност на банковата система, високата норма на спестяване на хората и слабото търсене на кредити. Експертите смятат, че напрежението около КТБ и новата парична политика на ЕЦБ са променили пазарното поведение на банките ни.

Лихвите по кредитите също ще вървят надолу, защото цената на привлечения ресурс ще пада. Това може да намали доходността от чуждестранните активи на българските банки, както и да доведе до по-голямо от очакваното понижение на лихвите по нови депозити у нас.

Докладът предупреждава, че продължаването на политическата и икономическата несигурност ще повлияят негативно върху цената на българските ДЦК както на вътрешния, така и на външните пазари.

✓ **Одитор в конфликт на интереси проверявал КТБ и фирми с кредити**

Одиторът Николай Орешаров е бил в конфликт на интереси - проверявал е около 50 фирми с близо 2,4 млрд. лв. кредити от КТБ, а в същото време е бил и член на одитния комитет на затворената банка. Вчера от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори обявиха, че го наказват с "отнемане на правото за извършване на независим финансов одит на финансови отчети за срок от две години".

Орешаров е главен асистент в УНСС и собственик на счетоводна къща "Контадор". Бил е и председател на съвета по професионална етика към Института на дипломираните експерт-счетоводители. Орешаров е избран за независим член на одитния комитет на КТБ още през 2011 г. с гласовете на мажоритарния собственик Цветан Василев, който е и председател на комитета.

В решението на надзорната комисия се казва, че разследваният одитор е изпълнил ангажименти по независим финансов одит за 2013 г. на проверените дружества, като не е спазил етичните изисквания относно идентифициране на заплахи и съответно прилагане на предпазни мерки по отношение на независимостта и липсата на конфликт на интереси. При някои от изпълнените от Орешаров одиторски ангажименти, независимо че е определил задълженията като съществена рискова област, той не е документирал извършването на планираните процедури.

Проверката срещу Николай Орешаров е за периода от 1 юли 2013 г. до 30 юни 2014 г. На 16 декември се очаква решение и по заключението на разследващия екип за работата на одиторската фирма KPMG в КТБ.

✓ **Агенцията по вписванията прави безплатни sms услугите си от 1 януари**

Заради зачестилите опити за кражба на фирми и ниския процент на собственици, които ползват есемес известяването при промяна по делата на компаниите, Агенцията по вписванията въвежда безплатно изпащане на есемеси. Това съобщиха от ведомството.

В момента едва 1 на 100 от собствениците на регистрирани фирми са се абонирали за есемес известяване, когато настъпи промяна в Търговския регистър по тяхната собственост, показват данните на агенцията.

От 1 януари всички, които са се абонирали за услугата, ще получават безплатно съобщение на мобилния си телефон за настъпила входяща регистрация за търговец в Търговския регистър и оповестяване за услуги, предоставяни от службите по вписванията (Имотен регистър). От второто известяване могат да се възползват собствениците на имоти.

Стойността на услугата, която ще бъде обявена чрез публична покана, е в размер до 50 хил. лв. годишно (до 20 хил. лв. за Търговския регистър и до 30 хил. лв. за Имотния регистър) и ще се поема от бюджета на агенцията.

От там съобщават още, че продължават с надграждането на "Регистър Булстат" - осигурено е финансиране за усъвършенстване на регистъра чрез два спечелени проекта по оперативна програма "Административен капацитет".

[Вестник Труд](#)

✓ **Орешарски: Европа има нов приоритет - Южният газов коридор**

Преди няколко дни бе обявено, че Европа вече има нов приоритет – Южният газов коридор. Това написа в профила си във фейсбук бившият министър-председател Пламен Орешарски.

По думите му Южният газов коридор има предназначението да осигури директна връзка между газовия пазар на ЕС и находищата на газ от Каспийско море и Близкоизточния басейн. Негова съставна част е Трансадриатическият газопровод –TAP, по който се предвижда до края на десетилетието да потече азербайджански газ. TAP е един от най-реалистичните варианти за полагане на основите на четвърта газова ос към Европа след Северната от Норвегия, Източната от Русия и Средиземноморската от Африка. За съжаление, той измести проекта Набуко, който щеше да преминава през територията на нашата страна, пише още Орешарски.

Реалният старт на изграждането на този газопровод бе даден в края на миналата година с приемането на инвестиционно решение за добиването на газ от находището „Шах Дениз II“ в Азербайджан. Той открива възможности за реална диверсификация на източниците на газ и за нашата страна. Всички други варианти с интерконекторните връзки със съседните страни са важни за кризисни ситуации, но не и за обезпечаване на редовни доставки на природен газ от различни източници.

Имах честта да присъствам на церемонията по подписване на крайното инвестиционно решение на проекта „Шах Дениз II“ в Баку на 17 декември 2013 година по покана на президента Алиев. Уверих се лично от него в добрите намерения за сътрудничество с нашата страна не само в областта на газовите доставки. Усилията в тази насока обаче трябва да бъдат перманентни, а не само от посещение на посещение на държавно ниво.

Съобщението от представители на ЕК за приоритетността на Южния газов коридор е обнадеждаващо за нашия регион, защото без подкрепа и този коридор може да последва съдбата на Южен поток и Набуко. Вярно, че за да ползваме газ, ще трябва да изградим интерконекторната връзка с Гърция, вместо газопровода да минава през наша територия, какъвто бе случаят с Южен поток и Набуко. Но, както се казва, по-добре нещо малко, но реално, отколкото по-голямо, но илюзорно.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ ДКЕВР предприе още мерки за укротяване на пазара

Регулаторът наложи размер на служебната цена на балансиращия пазар

Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) предприе още една стъпка, за да ограничи изкривяването на цените на балансиращия пазар, който стартира в средата на годината. Заради неадекватни нормативни правила разходите на производителите и големите потребители на енергия за небаланси (излишъка и недостига на енергия) нараснаха значително, вместо да бъдат ограничени. В някои случаи тези изкривявания са достигали и до 5 хил. лв. за мегават.

Мерките

Първите мерки, които ДКЕВР предприе, за да сложи поне частично ред на пазара на електроенергия, бе изготвянето на проект за определянето на пределни административни цени за балансиращата енергия, които трябва да влязат в сила на 19 декември. Тогава цената при недостиг на енергия вече ще бъде 202 лв. за мегаватчас, а при излишък производителите и потребителите ще трябва да продават електроенергията на цена до 30 лв. за мегаватчас.

Когато балансирането пък става с енергия от ПАВЕЦ "Чаира", собственост на НЕК, цената ще бъде минус 30 лв. за мегаватчас. Това означава, че производителите ще плащат тази цена, за да продадат собствената си електроенергия, която са произвели над определения график.

Като допълнителна мярка в началото на миналата седмица (8 декември) ДКЕВР определи колко точно ще е служебната цена, която е съществена част от крайната цена на балансиращата енергия - за недостиг тя ще бъде 141 лв. за мегаватчас, а за излишък - 30 лв. за мегаватчас. От решението на регулатора става ясно също, че тези цени ще се прилагат и при определянето на разходите за балансираща енергия за ноември.

Според мотивите на ДКЕВР по този начин ще бъдат осигурени по-ниски нива на средните цени на балансиращата енергия, което ще доведе до стабилизиране на пазара и оптимизиране на разходите за небаланси.

Нови правила

"След като има административно определяне на цената, значи няма пазар и правилата не сработват", коментира промените Меглена Русенова, председател на Българска фотоволтаична асоциация. "Стъпката е правилна, но трябва да бъде временна мярка", допълни тя. Според нея, за да може пазарът на електроенергия да функционира, трябва да бъдат направени промени в правилата за търговия, което е следващата стъпка, която ДКЕВР има намерение да предприеме.

Според Русенова обаче определянето на административни цени не е достатъчно, тъй като остава по-сериозният проблем с коригирането на графици за производство и потребление от страна на НЕК, което също води до изкривяване на пазар. Всички потребители и производители трябва да подават почасови прогнозни графици в НЕК каква енергия ще произведат или консумират, които според самите участници на пазара след това се коригират от НЕК и така се създават големи дисбаланси. Това също води до съществени разходи за тях.

Засега обаче ДКЕВР не е успяла да предприеме реална стъпка, с която да накара НЕК да преустанови тази практика, въпреки множеството указания, които регулаторът е давал на компанията. Така единственият начин отново остава промяната на нормативната уредба.

Според Русенова, за да може пазарът да функционира правилно, трябва да има търгове за доставчик на балансираща енергия, а информацията кои са дружествата, които я доставят, да бъде публична.

✓ Застаряващата Европа поставя нови изпитания пред бизнеса

Ако Европа иска да запази стандарта си на живот, трябва да приеме още имигранти и да руши табутата за третата възраст

Европа е регионът с най-бързо застаряващо население в света и спешно се нуждае от имигранти. Самите европейци обаче не ги искат. Старият континент може и да успее да се справи със застаряващото население до 2020 г., ако има повече работещи възрастни хора, окуражава мобилността и се възползва от труда на имигрантите, твърдят експерти от евросъюза и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), разказва агенция Reuters.

В средносрочен и дългосрочен план обаче ЕС ще трябва да привлече значителен брой квалифицирани служители извън границите, както и да преодолее нарастващото обществено недоволство, което намира отражение във възхода на

крайнодесните партии. "Ако затворите вратата на имиграцията, ще платите икономическа цена", казва Жан-Кристоф Дюмон, експерт от ОИСР. "Засега можем да се възползваме от имигрантите, които са вече тук, свързвайки уменията им с нуждите на трудовия пазар. В дългосрочен план това комбиниране няма да помогне, ще имаме нужда и от повече хора", допълва той.

Забавяне на растежа

Ако настоящите тенденции се запазят, населението на Германия, Испания и Полша ще се свие, което ще забави и икономическия растеж. В Германия например, където сега живеят 82 милиона души, през 2050 г. ще има 74.7 милиона, а средната им възраст ще бъде 50 години, при това ако нивата на миграция се запазят, прогнозира Евростат. Съществуват и други прогнози, според които през 2060 г. германците ще бъдат 65 милиона. Това означава, че ще има сериозни ограничения в предлагането на работна сила и в други от най-стабилните икономики в ЕС – Австрия, Холандия, Финландия. За сравнение, по-добра ще е ситуацията във Великобритания, Франция, Ирландия и до по-малка степен в Италия. До 2050 г. Обединеното кралство ще е изпреварило Германия и ще има население от 77 милиона души. Във Франция ще живеят 74 милиона.

Друг спешен казус, който изисква рационален дебат, стават последиците от демографската динамика и финансирането на пенсионните системи и здравеопазването, особено в Германия и Испания, където ще живеят най-много възрастни хора. Когато поколението на бейби бумърите се пенсионира, над 65-годишните ще станат много повече от трудоспособното население. До 2060 г. хората под 15 години ще са около 15% от населението. Според Евростат през 2050 г. на всеки пенсионер ще има само по двама работещи.

Спешни мерки

Повечето държави в ЕС увеличиха пенсионната възраст до 65 години и повече, но в бъдеще ще са необходими още мерки. "Демографските развиятия стимулират търсенето", казва икономистът Пол Ходжис и обяснява, че все по-голям дял от населението ще има по-скоро "нужди, а не желаниа". "Възрастните хора имат по-малка необходимост от къщи, коли и стоки и ще трябва да посрещат нуждите си с по-малко средства, което от своя страна ще забави колелата на икономиката", казва Ходжис. Без допълнителен стимул на трудовия пазар от страна на миграцията Европа ще има нужда от много голям скок в продуктивността, ако иска да запази стандарта си на живот. В противен случай той ще спада, коментира Reuters.

Възрастните хора в Европа не просто ще живеят по-дълго, но ще бъдат по-активни и независими. Затова бизнесът ще трябва да отговори на техните променящи се нужди и желаниа, като същевременно руши табутата за това какво означава трета възраст, прогнозира Reuters. След като собствената ѝ майка започнала да изпитва затруднения да си готви сама и да дъвче продуктите от иначе добре заредения ѝ хладилник, британката Елизабет Джоунс осъзнава, че на пазара има търсене на малки, но хранителни порции, които са лесни за разопаковане, стопляне и ядене. Джоунс основава фирмата On the Menu, която приготвя храна за стари хора, които си живеят у дома, и днес продава 2000 такива порции седмично на супермаркетите Co-op. Те съдържат предимно сочно месо и картофи, избягват се продукти като ориз, който лесно може да попадне между зъбните протези. "Продължителността на живота се увеличава и имаме 95-годишни клиенти, които пазаруват в Co-op", казва Джоунс.

Сара Харпър от Оксфордския институт по застаряване на населението обяснява, че възрастните хора могат да имат и значителна покупателна способност. "Наистина недооценен пазар е този на 50- или 60-годишните жени, които могат да си купят продукти за красота, които 20-годишните не могат да си позволят", обяснява Харпър.

✓ Министерството предлага: Здравната вноска да се дели между НЗОК и застрахователите

Промените в Закона за здравното осигуряване предвиждат задължителният пакет услуги да бъде разделен на основен и допълнителен

Пакетът от медицински услуги, който поема здравната каса, ще бъде разделен на основен и допълнителен, като основният ще продължи да бъде изплащан изцяло от касата, но допълнителният пакет ще може да идва и от доброволно здравно осигуряване. Така на практика хората ще имат избор дали да се осигуряват допълнително в НЗОК или в доброволните здравни фондове, което ще направи държавното и частното осигуряване конкуренти за допълнителния пакет. Конкретните медицински дейности, които ще се включват в пакетите, ще продължат да се регламентират както и досега - с наредба на министъра на здравеопазването. Това предвиждат предлагани министерство на здравеопазването мащабни промени в Закона за здравното осигуряване, публикувани в петък за обществено обсъждане.

Основният и допълнителният пакет ще са в рамките на сегашната здравна вноска от 8% и не се предвижда нейното увеличение, пояснява зам. здравният министър Ваньо Шарков, цитиран от Mediapool. Тепърва ще се прецизира кои дейности ще се включат в основния и кои в допълнителния пакет, но идеята е в първия да влязат сериозни състояния и социално значими заболявания, а в допълнителния такива, които не представляват сериозна заплаха за пациента.

Промените предвиждат още връщане на договорното начало при остойностяването на медицинските дейности, промени при осигуряването на децата, учениците и студентите, нови правила при контрола за спазване на добрата медицинска практика и централизирано договаряне на отстъпки за лекарствата.

Изравняване на осигурителния доход

Ще започне поетапно повишаване на размера на осигурителния доход, върху който държавата ще внася здравноосигурителните вноски за децата, учениците, студентите и социално слабите, предвижда документът. Нарастването ще е с по 5% от 2016 г. до достигане на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се. Сега държавата плаща вноски върху половината от този доход.

С промените се предлага връщане на договорното начало при определянето на методиките за остойностяване и заплащане на медицинските дейности, обемите и цените на медицинските дейности, условията и реда за контрол по

изпълнението на договорите между НЗОК и изпълнителите на медицинска помощ, както и при санкциите при неизпълнение на договорите, се посочва в мотивите на проекта. Тези отношения ще бъдат договаряни в Националния рамков договор между НЗОК и Българския лекарски съюз/Българския зъболекарски съюз. По този начин ще се засили участието на съсловните организации при определяне на качествените критерии за извършване на медицинските дейности и проследяване на резултата от извършеното лечение, смятат в министерството.

Централизирано договаряне на отстъпки

Проектът предвижда още и централизирано договаряне на различни видове отстъпки от НЗОК за лекарствени продукти с оглед намаляване на разходите на касата. То ще е задължително за лекарствени продукти, приложими за домашно лечение и при злокачествени заболявания, за които стойността, заплащана от НЗОК, се изчислява чрез групиране, в което не участват лекарствени продукти на други притежатели на разрешение за употреба, както и тези с ново международно непатентно наименование.

Такова договаряне ще се извършва и по отношение на лекарствените продукти, които касата заплаща в изпълнение на национални програми със средства от бюджета на министерството.

Ще има и механизъм за договаряне на отстъпки при включване на лекарствени продукти в позитивния списък за медикаменти, които увеличават разходите на НЗОК. Така ще се създаде по-добра прогнозируемост на разходите за тях. Лекарствените продукти, за които не са договорени отстъпки, няма да бъдат включвани в позитивния лекарствен списък.

Повече отговорности за НЗОК

Списъкът на заболяванията, за чието домашно лечение НЗОК плаща лекарства, медицински изделия и диетични храни, се предвижда да се утвърждава от Надзорния съвет на НЗОК вместо с наредба на министъра на здравеопазването. Министърът ще утвърждава критериите за включване на заболяванията в списъка, а оперативната дейност ще се извършва от касата. От компетентността на Надзорния съвет на НЗОК ще бъде и определянето на периодичността на актуализация на списъка, вместо това да се разписва в закона. По този начин ще се постигне по-голяма гъвкавост както спрямо нуждите на пациентите, така и с оглед на бюджета на НЗОК.

Още промени

- Възстановяват се арбитражните комисии, които ще разглеждат становищата на проверените лица – изпълнители на медицинска помощ, в случай на констатирани нарушения на рамковия договор
- Правила за проверките дали се прилага добра медицинска и фармацевтична практика, правилата за добра фармацевтична практика и медицинските стандарти. При констатиране на нарушения ще се налагат санкции от органа, на когото със закон са възложени съответните правомощия
- НЗОК се задължава да извършва проучване на удовлетвореността на пациентите от заплатените от нея здравни услуги
- Прекратяване на договор с изпълнител на медицинска помощ, при който се констатира системна неудовлетвореност от страна на пациентите или който системно нарушава изискванията за качество
- Въвеждане на механизъм за оценка на здравните технологии при прилагането на лекарствените продукти. Тя ще е задължителна за лекарствените продукти, за които не са договорени отстъпки
- Процедура за периодично поддържане на реимбурсния статус на лекарствените продукти. Така Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарства ще извършва периодична оценка на продукта.

✓ Слабият банков надзор свали рейтинга на България

Ако правителството продължи да оказва подкрепа за банките, оценката ще бъде понижен отново

Влошаването на финансите на България вече е напълно видимо и за външните инвеститори след като в петък Standard&Poors понижи рейтинга на България до "боклук". За последно България имаше такъв показател през 2004 г., когато беше вкарана в инвестиционното семейство от S&P. Причината за понижението сега е кризата с КТБ и ликвидния проблем на ПИБ от лятото, които наложиха държавна подкрепа.

Роля за понижения рейтинг е изиграло и влошаването на държавните финанси. Последното е свързано със слабия икономически растеж и дефлацията. Все пак българската държава остава със стабилна перспектива в рейтинга, благодарение на ниската задлъжнялост на публичния сектор.

По-ниският рейтинг за държавата означава, че тя ще се финансира при по-високи лихви на пазарите (външни и вътрешни). А само през следващата година правителството планира да тегли над 8 млрд. лв., за да покрие стари задължения и бюджетния дефицит.

Освен върху държавния дълг, това е удар върху кредитирането за бизнеса и домакинствата, като едновременно с това отблъсква потенциалните инвеститори, от които България зависи за подхранване на икономическия ѝ растеж.

Всъщност още в края на 2013 г. агенцията предупреди, че политическата и икономическата нестабилност в България са заплаха за рейтинга. Тогава обаче представители на кабинета "Орешарски" negliжираха проблема и атакуваха агенцията, че използва политически, а не икономически аргументи за позицията си. Една година по-късно е факт, че страната изпадна сред страните в Европейския съюз в най-незавидно положение, като само пет държави са с по-лош кредитен рейтинг от българския (виж графиката).

Очаквано понижение

Понижението на рейтинг на два пъти в рамките на година не се случва толкова често. Първото беше на 13 юни, когато агенцията свали дългосрочния рейтинг в чуждестранна валута от BBB на BBB-, а краткосрочният от A-2 на A-3. Точно една седмица по-късно банковият регулатор постави под специален надзор четвъртата по големина на активите банка в страната КТБ, а по-късно отне лиценза ѝ. Междувременно се наложи държавата да стабилизира втора банка, Първа инвестиционна банка (ПИБ) и да търси заем за подпомагане на Фонда за гарантиране на влоговете в банките, като

общият размер на подкрепата се изчислява на 3.5% от БВП. Тези събития са в основата на второто за годината понижение на дългосрочния рейтинг от BBB- на BB+ със стабилна перспектива, а на краткосрочния от A-3 на B.

"Понижението на рейтинга е следствие на виждането ни за влошеното състояние на банковата система, което доведе до необходимост България директно и индиректно да окаже подкрепа на третата и четвъртата по големина банки", пише в становището на S&P. Агенцията отчита още влошеното състояние на държавните финанси, дължащо се на слабия икономически растеж и продължаващата дефлация. Прогнозата на експертите е това да доведе до поемането на нови дългове през следващите три години, като задлъжнялостта ще доближи ниво около 30% от БВП при 23% към октомври 2014 г. и 12% през миналата година.

В анализа си от S&P изтъкват вината на регулаторните органи за създалата се ситуация в банковия сектор. "Ние вярваме, че пропуски на надзорните органи допринесоха за проблемите в системно важната банка КТБ", посочва агенцията. Според становището ѝ ще бъде от ключово значение дали държавата ще продължи да подпомага финансовия сектор в бъдеще. Ако това се случи, рейтингът на страната ще бъде понижен отново, заявяват от S&P.

Другите две агенции, които дават кредитен рейтинг на България, Moody's и Fitch, все още не са променили становището си за България. Според Fitch Ratings България все още е на инвестиционно ниво с дългосрочен рейтинг от BBB-, а според Moody's оценката е Baa2, което е две степени над статуса "боклук".

Какво следва

Според агенцията все пак ниската задлъжнялост на България компенсира рисковете във финансовия сектор, а агенцията допуска повишение на рейтинга, ако се поправят слабостите в банковия надзор и се повиши потенциала за икономически ръст. За връщане на по-добра оценка може да се разчита и при привличането на повече преки чужди инвестиции, както и ако икономиката расте по-бързо от очакванията на експертите от S&P. Самата агенция обаче не е оптимистично настроена и намалява прогнозата си за среден ръст на българската икономика в периода 2014-2017 г. на 1% при предишно очакване за малко под 2%.

"Убедени сме, че в най-скоро време агенцията ще има основание да преразгледа своето мнение", коментира финансовият министър Владислав Горанов в официално изявление. Според него агенцията не е взела предвид положителните резултати от предприетите мерки на новото правителство за свиване на бюджетния дефицит, както и възстановените плащания по Оперативна програма "Околна среда". Горанов отхвърля упреците, че ниският икономически растеж и дефлацията са частно български проблеми и припомня, че Европейската комисия разработва специален план за справяне с тях на общностно равнище.

Върху необходимостта от предприемане на мерки в тази насока обърна внимание и анализ на S&P, излязъл през октомври, в който се посочва, че икономиките в еврозоната все още не са се възстановили от финансовата криза. Според експертите прилаганите монетарни и фискални мерки помагат само за краткосрочното стабилизиране на икономиките. В друг анализ на агенцията се посочва, че геополитическите събития са причина за нарастващи рискове, които могат да доведат до преразглеждане на суверенните рейтинги. Ключови според S&P са конфликтите между Русия и Запада, както и вълните от насилие в Близкия Изток. Последните суверенни оценки на S&P са разнопосочни, като на 5 декември агенцията понижи виждането си за Франция от AA+ на AA и на Италия от A3 на BBB-, но повиши рейтинга на Ирландия от A- на A, като потвърди и първокласния AAA на Великобритания.

✓ Под синдикален натиск Борисов разруши пенсионния модел

Представители на пенсионни фондове разчетоха в предложението национализация на натрупаните 8 млрд. лв. лични осигуровки

Премиерът Бойко Борисов удари цялата пенсионна система на среща със синдикати в неделя. Без дебат и под натиск на синдикатите, заплашващи с протести, той спря увеличението на възрастта за пенсиониране. Но обяви и много по-едра промяна, която представителите на пенсионните фондове сравниха с национализация. Обявената промяна е родените след 1959 г. да имат избор допълнителната им осигуровка да отива в частен фонд или изцяло само в НОИ. Това зачерква модела на лични партии и стимула за натрупване на собствени средства и връща държавата като основен осигурител. Разклаща и доверието на хората към пенсионната система. А колко некачествено държавата управлява и регулира финансовия сектор и публичния ресурс може да се види и в оценката на рейтинговата агенция S&P, която вкара България в категорията "боклук" точно заради слабия банков надзор.

Тайната неделна сбирка

Извън разбъркването на системата беше декларирано, че до 31 март догодина трябва да се постигне дългосрочно решение на въпросите, свързани с пенсионната реформа. Това е записано в меморандум за разбирателство, който вчера подписаха правителството и синдикатите в сградата на Министерския съвет на среща, на която присъстваха лидерите на КНСБ и КТ "Подкрепа" Пламен Димитров и Константин Тренчев, ресорният вицепремиер Ивайло Калфин, финансовият министър Владислав Горанов, председателят на парламентарната бюджетна комисия Менда Стоянова. За реформата ще се търси консенсус с всички партии и работодатели, обяви Борисов.

"Научаваме, че днес, 14.12.2014 г., правителството на Република България в условията на полунелегалност е сключило някакво споразумение със синдикатите", реагираха на новината от Българската стопанска камара. От подписания меморандум се вижда, че под него не стоят имената на никой представител на работодателите. "Ние не сме запознати с какви аргументи е постигната тази капитулация, но недоумяваме какво може да бъде по-важно от волята на суверена, изразена в програмната декларация на избраното с подкрепата на четири от представените в парламента партии правителство", възмущават се от БСК.

Освен това промените ще бъдат изстреляни моментално в законодателството. Според присъствал на преговорите те ще бъдат разписани като текстове към закона за бюджета, който близките дни ще бъде гласуван на второ четене в парламента.

От частно към държавно

Работещите тежък труд (първа и втора категория) ще могат да избират между сегашните частни професионални фондове и Държавното обществено осигуряване, е решено след срещата. Тази идея обяви още в предизборната кампания Менда Стоянова.

Сега обаче обхватът на идеята се разширява до много опасен размер - всички, родени след 31 декември 1959 г., "ще могат да се осигуряват задължително за допълнителна пенсия в универсален пенсионен фонд или изцяло за пожизнена пенсия в Държавното обществено осигуряване". Не бяха обявени детайли как ще се изчислява тази пожизнена пенсия и дали ще е на база лични вноски и партии, или отново всичко ще отива в един държавен куп и ще се плаща от всички осигуряващите се и данъкоплатците. Досега идеята беше обратната - процентът на вноската, който отива в частна лична партия, да се увеличава, а държавата постепенно да се изтегля от ролята си на водещ осигурител.

"Особено тревожен сигнал е потвърденото от правителството предложение на синдикатите родените след 1960 г. да избират дали да се осигуряват и в универсален пенсионен фонд (УПФ) или изцяло само в НОИ. В комбинация с появилите се през последните дни в публичното пространство идеи за национализиране на универсалните пенсионни фондове това предложение е повече от притеснително и създава предпоставки за допълнителни сътресения в осигурителната система", смятат в БСК. "Принципно подкрепяме правото на избор, но то не трябва да нанася удар върху осигурителния сектор, а да е при гарантиране на категорична равнопоставеност между НОИ и тези фондове", се подчертава в позицията. Представител на работодателска организация заяви пред "Капитал Daily": "Безспорно тук става въпрос за следване на примера на унгарския премиер Виктор Орбан, който остави осигуряващите се без избор и на практика национализира пенсионните фондове. Не е нормално такава сериозна промяна да се прави без оценка на бюджетното въздействие, без дискусии с работодателите, с тези, които осигуряват работниците. Избор би имало, ако всеки осигуряващ се има право цялата вноска от 29% - от работодателя, работника и държавата, да я насочи към пенсионен фонд, а не както сега - една малка част от нея, 5%."

Представители на пенсионните фондове в неделя все още не познаваха предложението в детайли, но бяха възмутени от бързата тайна промяна. Изпълнителният директор на "Алианс" София Христова сравни действието с национализация (виж цялото мнение в карето).

"Не съм запознат със споразумението, нямам представа какво съдържа то, но е изключително обезпокоително решения за бъдещето на пенсионноосигурителния модел да се взимат без дискусии, предварителни оценки за въздействието и яснота за последствията", коментира Милен Марков, главен изпълнителен директор на ПОК "Съгласие".

"Споразумението представлява коренна промяна на цялата философия на пенсионния модел, защото вторият стълб и капиталовите схеми са допълващи солидарното осигуряване, а не са негова основа. Ако промяната бъде приета, това на практика прекратява тристълбовия модел. Фасадата е, че осигурените имат избор, на практика обаче ще се получи като в Унгария, където парите от пенсионните фондове са похарчени за 2-3 години и в момента са в ситуация да въвеждат данък за какво ли не", коментира друг представител на пенсионноосигурителна компания.

За стажа и възрастта

Записаното по време на първото правителство на ГЕРБ правило за повишаване на възрастта всяка година с по 4 месеца няма да важи и през 2015 г. В първоначалния вариант на бюджета се предвиждаше нарастването да се възстанови, но

един от профсъюзите организира протест. И в неделя беше съобщено, че за втора поредна година възрастта се замразява. Догодина обаче ще се възобнови нарастването на необходимия за пенсиониране стаж с 4 месеца за най-масовата трета категория труд.

Малката добра новина е, че според подписаното ще отпадне привилегията на служителите в сектор "Сигурност" - Министерството на отбраната, МВР, ДАНС, Министерството на правосъдието – да се пенсионира без изискване за минимална възраст, а само за 27 години осигурителен стаж, 18 от които в системата на ведомствата. Срок не бе споменат.

Борисов съобщи, че по въпроса за възрастта за пенсиониране на служителите на МВР и на отбраната ще се води разговор с техните синдикати и трябва да се отделят служителите, работещи в риск, от тези в администрацията на ведомствата.

Отмяната на увеличението на възрастта идва дори напук на желанието на ресорния министър Калфин. По-рано в неделя в профила си във facebook той предложи плавно увеличение с по 1-3 месеца годишно. "Пенсионната възраст трябва да достигне 65 години за трета категория труд, 57 за първа и 62 за втора. След това ще се обвърже с продължителността на живота", посочва Калфин. Социалният министър предлага увеличаването на възрастта да стане на малки стъпки, като за мъжете трета категория се предвиди хоризонт от 14 години, а за жените в първа - над 25 години.

Правителството и синдикатите се разбраха още да се криминализира измамата, свързана с укриване на осигурителни вноски. Няма яснота кое ще се счита за измама и кой ще носи отговорността, не е уточнен и срок за приемане на текста.

Прави се опит за национализация на 8 млрд. лв. в частните фондове

София Христова, изпълнителен директор на пенсионноосигурителното дружество "Алианс"

Надявам се здравият разум да надделее. Това предложение е взето на коляно и това го прави изключително опасно, то е неразумно, прибързано и недомислено, ще разклати доверието на хората към пенсионната система.

Доколкото разбирам, не става въпрос за никакъв избор на осигурените. Вторият и третият стълб досега осигуряваха допълващи пенсии. Ако идеята е да осигуряват цялата пенсия, то цялата вноска от 29%, а не 5%, както досега, трябва да отива в частните пенсионни фондове. Ако ще се променя цялата пенсионна система, което не разбирам как ще стане за 24 часа, нека поканим за обсъждане международните институции – в Америка например няма солидарна система. Когато цялата вноска отива в универсалните фондове, каква е ползата на Държавното обществено осигуряване.

Според мен големият магнит и притегателен център на тези промени са тези 8 млрд. лв. вноски в пенсионните фондове, които при същия премиер финансовият министър тогава се опита да национализира, и според мен се прави втори подобен опит. По същия начин Виктор Орбан прибра 11 млрд. евро вноски в пенсионните фондове в Унгария и с това не направи бъдещето на унгарските пенсионери по-светло.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Бойко при Меркел с 3 варианта за газа

Днес Бойко Борисов пристига в германската столица за поредната си среща с Ангела Меркел, специалната покана за която дойде в София преди дни. Българският премиер ще бъде първият високопоставен гост с официална визита в Германия след триумфалното преизбиране на Меркел за шеф на Християн-демократическата партия /ХДС/ и на фона на преобладаващото сред германците мнение, че тя трябва да бъде преизбрана за четвърти път на канцлерския пост. Срещата в Берлин е особено важна, тя е преди заседанието на лидерите на ЕС в Брюксел на 18 и 19 декември. Както се казва, приятел в нужда се познава.

Посрещат българския премиер с военни почести

Освен за южния коридор и хъба, ще стане въпрос и за шистовите находища

3 възможности България да реши проблемите си с газа се очаква да обсъдят Бойко Борисов и Ангела Меркел. Вариантите са изготвени и коментирани от най-големите експерти у нас. Те обаче ги пазят в тайна преди разговора на четири очи в Берлин.

Със сигурност ще се обсъдят детайлите за Южния газов коридор, който трябва да мине през България. Тема на разговор е и новият газов хъб, за който Борисов разказа на министрите си на последното заседание на кабинета. Очаква се българският премиер да обсъди с Меркел и проучванията за шистов газ у нас. Преди няколко дни депутати от ГЕРБ отново напомниха, че "е време да се проверят залежите и у нас". Именно обаче първият кабинет "Борисов" наложи мораториум върху проучванията след серия протести на еколози.

В делегацията на Борисов за Берлин са включени вицепремиерите Меглена Кунева, Ивайло Калфин и Томислав Дончев. Те са придружавани от Цветан Цветанов, председател на ПГ на ГЕРБ, колегата му от Реформаторския блок Радан Кънев и Делян Добрев, шеф на Комисията по енергетика в парламента. Част от делегацията ще лети до Берлин с правителствения "Фалкон", а останалите участници - с редовен граждански полет.

Очаква се канцлерът Меркел да посрещне българския си гост с военни почести. Програмата на Бойко Борисов предвижда още срещи с председателя на Бундестага проф. Норберт Ламерт и разговори на вицепремиерите и народните представители с парламентарната фракция ХДС/ХСС. Българският премиер ще разговаря с председателя на фондация "Конрад Аденауер" д-р Ханс-Герт Пьотеринг и ще се срещне с представители на българската общност в Берлин.

✓ Кунева: През 2015 г. трябва да падне още една граница за Шенген

София. 2015 г. трябва да бъде годината, в която да падне още една граница за Шенген. Надявам се първо да падне въздушната, а после и останалите - морска и сухопътна. Това заяви пред журналисти вицепремиерът и лидер на "Движение България на гражданите" Меглена Кунева след проверка на готовността на Летище София за прилагане на техническите критерии по граничен и митнически контрол, изисквани от Шенгенското пространство.

Заедно с Кунева в проверката участваха заместник-министърът на Министерството на вътрешните работи Филип Гунев и директорът на Гранична полиция Захарин Пенев.

Вицепремиерът подчерта, че летище София разполага с необходимата техника и изключително добре подготвени служители, за да може страната безпроблемно да се присъедини към Шенген по въздушна граница. Важно е да се видят нещата и наживо, не само по докладни записки. След проверката съм убедена в професионализма и подготовката на служителите, коментира Кунева.

България демонстрира високо ниво на партньорство и доказва, че може да ѝ се има доверие. Когато става въпрос за прилагането на законодателството по "Южен поток" или налагането на рестриктивен бюджет, за да удържим дефицита до 3 %, тогава на България се казва "браво" и се дава положителна оценка. Сега е време това доверие да бъде преведено на езика на влизането на България в Шенген, заяви Кунева.

Тя подчерта, че България ще даде заявка на европейските си партньори, че не бива да се допуска Европа на две скорости. Целта е общата сигурност на ЕС, коментира тя.

Кунева посочи, че Шенген ще бъде една от темите на правителственото посещение, което започва днес в Германия. Тя заяви, че част от страните обвързват присъединяването към Шенген с напредъка ни в правосъдието, но усилията на България в момента са насочени към това всяка сфера да бъде оценявана според напредъка и когато има отбелязан положителен резултат по граничния контрол, той да бъде оценен. Кунева беше категорична, че ако страната стане член на Шенгенското пространство, това ще допринесе за решаване на проблемите в правосъдието и призова за пореден път съдебната власт да припознае своята водеща роля в съдебната реформа.

Меглена Кунева посочи, че до този момент за покриване на шенгенските условия по границите са отделени не по-малко от 300 млн. евро. Тя подчерта, че са вложени и много средства в подготовка на служителите, както и в техническото обезпечаване на границите. Тези пари трябва да дадат резултат - възвръщаемост през икономиката и репутацията на страната, добави Кунева и беше категорична, че не бива да се допуска техниката - системите Евродак, ВИС, ШИС, СИРЕНЕ, които са на разположение на граничния контрол - да остарее, без да се ползва по същество в рамките на Шенген.

✓ Дълговете на НЕК са 3,5 млрд. лв.

София. Задълженията на НЕК са 3,5 млрд. лв., съобщи в сутрешния блок на bTV министърът на енергетиката Теменужка Петкова.

„Очакваната загуба на НЕК е около 600 млн. лева, а загубата на НЕК само от регулирания пазар се очаква да бъде около 850 млн. лева. Това е един дефицит, който е заложен, тъй като НЕК е общественият доставчик на електроенергия и той е длъжен да изкупува енергията на една цена и да я продава. Изкупува я на 190 лева и я продава за 125 лева. Сами разбирате, че няма компания в света, която да издържи подобна разлика в цените“, обясни министърът на енергетиката.

По думите ѝ един от факторите за колапса в енергетиката се дължи на решенията, които ДКЕВР е взимала в миналото. Другият фактор са проектите, реализирани през годините от НЕК, като „Белене“ и „Цанков камък“. Петкова посочи, че огромна част от дефицита на БЕХ е резултат именно от двата енергийни проекта.

По отношение вдигането цената на тока енергийният министър смята, че това не е начинът, по който да се пълни дефицитът в системата.

„Трябват други мерки - да се работи в посока постигане на енергийната ефективност“, допълни тя.

Петкова увери, че няма опасност за доставките на газ.

„Няма опасност находището в Чирен да бъде изчерпано“, категорична бе тя. По отношение на „Южен поток“, Теменужка Петкова подчерта, че този проект неминуемо ще доведе до диверсификация на доставките на газ. Но този проект, по нейните думи, трябва да се случи чрез спазване на европейското законодателство. България още не е получила официално съобщение от „Газпром“ за спирането на проекта.

Енергийният министър подкрепи идеята на премиера Бойко Борисов за изграждането на енергиен хъб.

„Това е една много добра идея“, коментира тя.

✓ Всички банкови такси на светло

Променят закони заради европейски директиви

При теглене на ипотечен кредит ще ни съобщават и условията на конкуренцията

Нова правна рамка от финансови и икономически закони и поправки на старите се подготвя ударно от няколко институции у нас. Основната тежест пада върху Министерството на финансите, което е главният вносител на законодателски текстове в Министерския съвет. Промените се правят в две основни насоки - за по-добра защита на потребителите и за стабилност на финансовите пазари. Конкретен повод за законовите промени са новите европейски директиви, които България трябва да транспонира в законодателството си. През уикенда беше внесен новият Закон за гарантиране на влоговете в банките. За него се заговори преди два месеца. Догодина предстои българските закони да бъдат прекроени заради директивата за кредитиране на сделки с недвижими имоти. В нея се обръща особено внимание на информираността на хората, които искат заем, и техните възможности да вземат правилни решения. Затова, когато купувате недвижим имот, окончателният вариант на договора за кредит с банката ще ви бъде даден седмица преди подписването му. Така ще можете да се запознаете внимателно с всички клаузи, да се консултирате и да прецените дали е по силите ви. Или седмица след подписването ще можете да се откажете, ако имате някакви съмнения. Новите текстове ще наблягат и върху отговорността на кредитната институция и нейното задължение да направи оценка на кредитоспособността на потребителите. В директива 2014/17 за кредитите за жилищни недвижими имоти, която трябва да бъде транспонирана до 21 март 2016 г., се посочва, че отмяната на наказателната такса за предсрочно погасяване на кредита е препоръчителна, но не е задължителна и зависи от законодателя. Едно от новите неща е въвеждането на

кредитни посредници, които ще консултират и помагат на гражданите при теглене на кредит. Техният статут трябва да е ясен, в договора с банката присъствието им задължително се упоменава, както и таксите, които се плащат за услугата. В промените в закона за ипотеките пък трябва да се запише за кои видове заеми се ползват.

Поправки може да се наложат и в Закона за потребителския кредит, тъй като европейското законодателство изисква въвеждането на много изчерпателна информация за всички подробности, включително възможност да се сравняват условията по различните заеми в различните банки. Задължително сравняем трябва да бъде годишният процент на разходите (ГПР), както и да са кристално ясни всички негови компоненти - лихви, такси, комисиони и останалите косвени разходи. Законово трябва да е установен и минимум 14-дневен срок, в който кредитът може да бъде отказан, без да се дължат никакви такси.

Посредници ще обясняват риска при инвестиции

Изцяло нова правна рамка се предвижда и за инвестиционните и финансовите услуги. Промените и допълненията ще са главно за повишаване защитата на потребителите. С текстовете трябва да се даде ясна представа за степента на риска. Ограничава се възможността инвестиционните посредници да предлагат сложни продукти, те трябва да са съизмерими с финансовата грамотност на клиентите. Ще се регулира и повишаването на сигурността на отделните продукти. Сериозни промени предстоят и в законодателството в областта на платежните услуги. Отново информираността е водещ принцип при изработването на новата директива за съпоставимост на таксите по платежните сметки. Тя е публикувана в "Официален вестник" на ЕС през юли 2014 г. и цели прехвърлянето на сметки и достъпът до тях да става без проблеми и на възможно най-ниска цена. За целта трябва да се изработи кратък сертифициран документ с информация за таксите в различните държави членки, както и всяка от тях да има поне една достъпна интернет страница за съпоставимост на местно ниво. За понижаване на цената на операциите с банкови карти се обмисля и въвеждането на регламент за обменните такси за платежни операции с банкови карти. Сега те са много различни и често доста солени. Таксите, особено за теглене от банкомати, са много високи и понякога непосилни за по-бедните картодържатели. Затова се предлага те да се променят на принципа на роуминга при мобилните оператори. Всички сме свидетели на драстичното намаляване на цените на роуминга в последните години, което се очаква да стане и при операциите с банкови карти. На дневен ред в европейското законодателство е и нова директива за платежните услуги във вътрешния пазар на ЕС. Тя трябва да попълни правната празнина, която съществува при защитата на мобилните и интернет плащанията.

✓ Гарантират влогове до 250 хил. лева

Закон ще гарантира и някои влогове до 250 хил. лв. Това предвижда проектът за нов Закон за гарантиране на влоговете в банките (ЗГВБ). Той беше внесен в Министерски съвет от Министерството на финансите в събота (13 декември).

С него в българското законодателство се въвеждат изискванията на Директива 2014/49. За България срокът за транспониране е януари догодина. Депозити до 250 хил. лв. ще бъдат защитени в особени случаи - когато парите са за покупка на жилище, при развод и пенсиониране. Срокът за тях у нас е максимум три месеца, директивата дава възможности до година. Отпадат и първоначалните вноски на кредитните институции във Фонда за гарантиране на влоговете (ФГВБ). Банките вече ще внасят само годишна премийна вноска, която ще се изчислява на базата на размера на гарантираните депозити и степента на риска. За целта ще се прави рисков профил на всяка банка в зависимост от различните бизнес модели на отделните кредитни институции.

[Вестник Преса](#)

✓ Проект: Запазват цените на газ и парно

Дълговете на „Булгаргаз“ гонят 196 млн. лв.

Експерти на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) отхвърлиха искането на „Булгаргаз“ за поскъпване на синьото гориво с 2% от 1 януари 2015 г. Вместо увеличение на цената от 603,44 на 615,92 лв. за хиляда куб. м специалистите предвиждат символично намаление с 0,30 лв. до 603,14 лв. за хиляда куб. м. Мотивът е, че заявената от „Булгаргаз“ компенсация за недовзети приходи от предишното тримесечие - по 12,35 лв. за хиляда куб. м, може да бъде дадена след март догодина.

Спадът с 0,05% е нищожен. Тарифите за природния газ практически ще се запазят. Това ще позволи замразяване на цените на топлата вода, на парното и на електрическата енергия, произвеждана от топлофикациите.

Експертният доклад на ДКЕВР описва нови данни за тежкото финансово състояние на „Булгаргаз“. В края на октомври дълговете му са били 142,068 млн. лв. Сумата е почти колкото струва доставката на газа за България през целия декември. Основните кредитори са компанията майка „Български енергиен холдинг“ (БЕХ) и операторът „Булгартрансгаз“. На 1 декември „Булгаргаз“ сключи договор с БЕХ за 47 млн. лв., за да се издължи към „Газпром экспорт“. Лихвата е 4,49%. Този месец дружеството очаква и 7 млн. лв. краткосрочно финансиране от „Д лизинг“ при 5% лихва. Така „Булгаргаз“ ще завърши годината с около 196 млн. лв. дългове.

[Вестник Сега](#)

✓ От 2015 г. и вноските за втора пенсия ще могат да се прехвърлят към НОИ

Под натиска на синдикатите правителството се съгласи отново да замрази възрастта за пенсия, което предизвика гнева на работодателите

От 1 януари всеки, роден след 31 декември 1959 г., ще може да избира дали да продължи да се осигурява за втора пенсия в универсален пенсионен фонд, или вноските му да отиват единствено в Националния осигурителен институт.

Работещите тежък труд също ще избират дали да се осигуряват в професионален фонд, или само в първия стълб. Възрастта за пенсия за трета категория се замразява за втора поредна година, но пък стажът ще се увеличи с 4 месеца от 1 януари. За военни, полицаи и магистрати се въвежда минимална възраст за пенсиониране. Умишленото укриване на осигуровките от работодателите и от самоосигуряващите се ще се наказва със затвор.

Тези радикални промени в осигурителната система бяха договорени на среща между премиера Бойко Борисов, социалния вицепремиер Ивайло Калфин, финансовия министър Владислав Горанов и синдикатите. Двете страни подписаха меморандум, според който до края на март трябва да се намери дългосрочно решение за пенсионната реформа. На срещата изненадващо не бяха поканени работодателите. "Правителството е било насилено да се откаже от това, заради което беше избрано - реформите. Не сме запознати с какви аргументи е постигната тази капитулация! БСК категорично отказваме да признаем легитимността на това сепаратистко споразумение", заявиха работодателите. До дни ще е ясно дали работодателските организации ще се оттеглят от националния тристранен съвет.

Възможността за избор къде да отива вноската във втория стълб на задължителното осигуряване няма да увеличи осигурителната тежест за бизнеса и служителите, тъй като тя ще се запази на 17.8%, разделени в съотношение 60:40. Ако искат да се осигуряват само в НОИ, хората ще подават декларация, с която пенсионните фондове ще прехвърлят там натрупаното в индивидуалните партиди. Работещите първа и втора категория също ще могат да избират дали работодателят им да продължи да ги осигурява и в професионален фонд, или да прехвърли тази осигуровка в НОИ.

"Пенсионната система е така кърпена, че не може да функционира. Затова се намесих в тези разговори, защото на практика, както години наред за банковата система, така сега за пенсионните фондове, всички партии и политици политиканстват и си слагат главата като щрауса в пясъка. Айде, пенсионните фондове да започнат да си плащат, могат или не - кой би бил против демокрацията? Какво е демокрацията - да те задължат някъде да си внасяш парите? Демокрацията, така както аз я разбирам, е всеки да може сам да избере това, което счита за себе си като най-правилно", коментира премиерът Бойко Борисов.

От асоциацията на пенсионните дружества не коментираха мярката. Работодателите не я приемат. "Особено тревожен сигнал е потвърденото от правителството предложение на синдикатите родените след 1960 г. да избират дали да се осигуряват и в универсален пенсионен фонд, или изцяло само в НОИ. В комбинация с появилите се през последните дни в публичното пространство идеи за национализиране на УПФ това е повече от притеснително и създава предпоставки за допълнителни сътресения в осигурителната система. Принципно подкрепяме правото на избор, но то не трябва да нанася удар върху осигурителния сектор, а да е при гарантиране на категорична равнопоставеност между НОИ и УПФ", заявиха от БСК.

Въпреки че в последните дни ГЕРБ и реформаторите заговориха за по-смекчен ръст на възрастта за пенсия за трета категория работещи - от 2 месеца вместо 4 месеца, изненадващо Борисов се е поддал на натиска на синдикатите за замразяването ѝ. Така и през 2015 г. мъжете ще се пенсионира на 63 години и 8 месеца, а жените - на 60 години и 8 месеца. Стажът обаче ще се увеличи с 4 месеца и за мъжете ще са необходими 38 години, а за жените - 35 години. През седмицата КНСБ излезе на протест с искането да се замрази възрастта за всички. От ГЕРБ и РФ твърдяха, че няма как да има още едно спиране на реформата. "Поех ангажимент лично да разговарям с г-н Михаил Миков, с г-н Лютви Местан, включително и с Волен Сидеров, и с БДЦ, защото те само преди няколко месеца се провалиха в тази реформа. Тогава взеха най-лесното решение да я замразят. Те не отмениха четирите месеца, просто казаха - така или иначе 2014 г. е празна за България, в историята няма да я има тази година", коментира Борисов.

С решението на практика се бламира социалният министър Ивайло Калфин. Няколко часа преди срещата той написа във "Фейсбук": "Пенсионната възраст трябва да достигне 65 г. за трета категория труд, 57 за първа и 62 за втора. След това ще се обвърже с продължителността на живота. Ако това не стане, трябва по-значително да се увеличават осигурителните вноски. Или пък да "гарантираме" мизерните пенсии. Предлагам това да се случи на малки стъпки с по 1 до 3 месеца годишно. Съвсем поносимо. Не виждам причина да отлагаме и да продължаваме да държим хората в напрежение и несигурност и те да не знаят кога ще се пенсионира". След срещата той заяви: "Държа на мнението си, че пенсионната система в този вид обрича на мизерни доходи сегашните и бъдещите пенсионери. Тя трябва да бъде сериозно поправена. Приех да увеличим периода на преговори с 3 месеца единствено за да намерим трайно решение.

Другата стъпка е въвеждане на минимална възраст за работещите в специалните ведомства от догодина. Не е ясно как кабинетът ще успее да я прокара, защото при всяко заговаряне за възраст за пенсия за полицаи и военни те също протестират. "Доколкото разбрах от синдикатите, разговори са проведени вече с огнеборци и с други. Искам да разделям тези, които са на улицата - полицаи, жандармеристи, пожарникари, които гасят пожарите и реално рискуват живота си, дишат дима, да имат едни условия на пенсиониране и тези, които са с чантите, да могат да работят по-дълго. Аз съм сигурен, че ако питаме колегите от ДАНС, ако и 70 г. им направим възрастта за пенсията, те няма да протестират при тези заплати, които имат", разясни Борисов. Служителите в специалните ведомства излизат в пенсия при 27 години осигурителен стаж, от които 2/3 специализиран. Според данни на НОИ средната възраст за пенсиониране при тях през м.г. е била 50 г. и 5 м., а през 2012 г. - 49 г. и 7 м.

-----ОТСРОЧКА---

Пенсии на работещите в първа и втора категория, които ще се пенсионира от 1 януари до края на март, ще продължат да се плащат само от НОИ. Професионалните фондове ще преведат натрупаното по сметките на тези хора в института. Трайно решение на въпроса трябва да бъде намерено заедно с останалите параметри на пенсионната система за три месеца.

✓ 10 години бюджет на червено? Това е "гръцка спирала"

Вдигането на минималната заплата и осигурителните прагове ще удари най-тежко бизнеса и работните места в най-бедните области

През 2014 г. България стана фабрика за лоши новини - изпуснахме бюджета, имаме свръхдефицит, дългът ни скочи от 20 на 30% от БВП, кредитният рейтинг беше намален, избухна "аферата КТБ". Но с приемането на бюджет 2015 негативните новини продължават. С този бюджет ние казваме на инвеститорите - още преди дори да са чули за зле работещата съдебна система и за други наши особености - не идвайте у нас, България не е остров на финансова стабилност и икономически просперитет.

Бюджет 2015 е бюджет на статуквото. При това в него виждаме хронични дефицити. Ако гледаме числата, сякаш 2014 г. е била по-лоша от 2009 г., когато бяхме в тежка рецесия. "Дупката" в държавните финанси е голяма, а прогнозата е тя много бавно да се свива в следващите години. За 2014 г. приходите бяха прекалено оптимистично планирани и това бе основната причина да се актуализира бюджетът. Затова е хубаво, че сега приходите са планирани консервативно. Лошото е, че в разходната част няма никаква амбиция. Нито в структурата, нито в разходните политики са заложили съществени промени.

При настъпването на кризата бяхме убедени, че "гръцки сценарий" за нас е невъзможен, че сме финансово дисциплинирани, че ще имаме само 1-2 години бюджетен дефицит. Но ето че картината днес е съвсем друга. От 2009 г. бюджетът все е на минус, а бюджет 2015 и придружаващата го тригодишната рамка до 2017 г. включително сочат, че почти 10 години, цяла декада България ще е постоянно "на червено"

Неслучайно и задлъжнялостта на държавата расте. Докато в края на миналата година на всеки българин тежеше по 2500 лева държавен дълг, в края на 2015 г. се предвижда това бреме да е над 3400 лв. на човек. Ако не се измъкнем бързо от тази спирала на дефицити и дългове, нищо добро не ни чака.

Някои спорят, че дефицитът може да е и полезен - ако е за инвестиции. Само че в България този дебат е безсмислен, тъй като у нас дефицитът е заложен със самата структура на разходите. Той произлиза от нормативните актове. Като съпоставим разходите за пенсии, за здраве и за заплати на хората, които работят в администрацията, с приходите, се получава дефицит, даже свръхдефицит, и въобще няма мегдан да се умува дали да се правят инвестиции и в какво.

Бюджет 2015 е бюджет на стагнацията. Сценарият, предложен от правителството, означава, че нищо няма да се промени в икономически и в социален план. В следващите три години се залага слаб икономически растеж, а догодина дори се предвижда нов спад на заетостта. Логично е след най-тежките удари на кризата да има възстановяване едва през 2016-2017 г. У нас се очаква увеличение на заетостта, и то слабо.

Не е вярно обаче, че гласуваният на първо четене бюджет е единственият възможен, както чухме в пленарната зала.

Какво да се прави?

В нашия алтернативен бюджет ние предлагаме пакет от мерки. На първо място фискалната политика трябва да е такава, че да влезе в рамките на нашия закон. Това означава, че следващата година дефицитът трябва да е под 2%, а през 2017 г. трябва да има балансиран бюджет - разходите да не превишават приходите.

Предлагаме 10% съкращаване на административните разходи в целия публичен сектор, изключвайки единствено образованието. Но преди това трябва да се направи функционален анализ - какво прави всяка администрация, какво постига, изпълнява ли си програмата, или не. През последните месеци тече доста сериозна активност по обществени поръчки за изготвяне на "функционални анализи". Е, щом се правят, нещо трябва да произлезе от тях. Едва ли тези анализи показват, че администрациите работят много ефективно.

Ограничаването на субсидиите от бюджета за земеделските производители също е стъпка в тази посока. Не засягаме субсидиите за държавните предприятия - като БДЖ, пощите, дружествата в енергетиката, защото по-скоро трябва да се фокусираме върху тяхната приватизация.

Вторият фокус е върху растежа и инвестициите. Трябва да се подновят дебатите за преотстъпване на част от приходното облагане към общините, което да отключи местните финанси, да стимулира общините да привличат повече инвестиции - както община Пловдив преди две седмици отиде в Китай да търси инвеститори. Идеята е 1/5 от плоския данък да отива за общините на принципа "парите следват личната карта". Където е регистриран данъкоплатецът, там да отиват два от десетте процента доходен данък. Тези средства може да се използват изцяло за инвестиции - например за изграждане на индустриални паркове или за покриване на задълженията на общината.

Сред важните мерки е подобряването на здравните услуги и разбиването на монопола на НЗОК. Темата е гореща в последните седмици. Знаем, че здравният министър е подготвил пакет от реформи - за болниците, за е-здравеопазване и т.н. Все важни неща. Но има една шапка, която на практика влияе на всичко това - един общ куп, в който влизат всички пари, и после всеки има стимул да източва. Докато не променим тази порочна система на финансиране, другите мерки трудно ще сработят. Въпросът е дали парите ще продължат да минават през монополната здравна каса, или ще дадем възможност на хората да си избират частен фонд, в който да отиват част от здравните им вноски.

Създаването на условия за разкриване на повече работни места е изключително важен фокус. У нас има очевидни пречки, които спъват предприемачите, и тези пречки се намират в трудовото и осигурително законодателство. Сега се обсъжда покачване на минималната работна заплата, на минималните осигурителни прагове, дори административно покачване на прагове - там, където работодатели и синдикати не са се разбрали. Това се прави, без да сме видели анализ какви ще са последиците за пазара на труда.

Бюджетът не може да създава устойчиви работни места, но може да пречи - като вдига осигурителното бреме и като не предвижда промени в остарелите закони. Затова не е чудно, че правителството залага спад на заетостта догодина. Алтернативата е да се олекоти създаването на нови работни места.

Проучвания на ИПИ показват, че докато в София само 5% от хората се осигуряват на доход, близък до минималния, има области, в които над 50% от работещите са около минимума. Това са и най-бедните области - като Силистра и Разград. Планираното покачване на минималната работна заплата и осигурителните прагове ще удари точно тези области. Защото много фирми ще бъдат принудени да съкращават хора или да им плащат заплатите "на черно". За няколко години заетостта в Северозападна България спадна с 40% и една от причините е, че държавата вдигаше минималната заплата и осигурителните прагове. Всъщност това са вредни опити да се понапълни бюджета за сметка на увеличаване на бремето за предприемачите, за средната класа.

На практика от 2009 г. насам в България няма намален данък. А се въвеждат нови или се повишават стари. Пример за въвеждане на нови данъци е облагането на лихвите от депозити. Ние предлагаме премахване на някои данъци - на данък дивидент, на данък лихва. Те не са сериозни източници за бюджета. Те не трябва да се намаляват поетапно, те трябва просто да се премахнат.

Ако не се захванем с тези неща - да стегнем държавните финанси, да отключим пазара на труда, да насърчим общините да привличат инвеститори, да подобрим осигурителните системи, няма как да станем по-богати.

✓ Минималните цени за част от свободните професии може да отпаднат

Предложенията за премахване на тарифите при ветеринарите влизат в парламента още тази седмица

Част от фиксираните минимални цени за свободните професии може да отпаднат. Това става ясно от проверка на в. "Сега", след като неотдавна Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) за пореден път излезе със становище, че праговете за цени на услугите на архитекти, ветеринари, адвокати, нотариуси нарушават правилата на конкуренцията и изкривяват пазара. Налагането на минимални цени и ограниченията пред свободните професии неведнъж бяха критикувани както от Брюксел, така и от организации на българските работодатели.

В най-напреднала фаза е промяната на регулациите при ветеринарите. Според председателя на Съюза на ветеринарите д-р Трифон Цветков са нужни незабавни промени в Закона за съсловните организации. "Тарифите трябва да отпаднат, а вместо тях трябва да има методика за определянето на цени. Какви ще бъдат тарифите, по които ще работят колегите, трябва да определя самият пазар, а не държавата", каза той пред в. "Сега". Цветков съобщи, че министерството на земеделието вече работи по този въпрос и предложенията за отпадането на тарифите ще бъдат внесени в Народното събрание още тази седмица.

От Съюза на архитектите също смятат, че тарифите трябва да отпаднат, но в закона все пак трябва да останат минимални стойности. "Това е различно от тарифата. Все пак тази работа не е кило сирене - да идеш и да си го купиш на каквато и да било цена. Трябва да има минимални нива, под които не можеш да работиш", обясни за в. "Сега" председателят на съюза арх. Георги Бакалов. По думите му тези стойности би трябвало да бъдат актуализирани всяка година и да зависят от редица фактори, сред които например и нивата на инфлацията.

В свой доклад Европейската комисия (ЕК) обяви, че една от основните беди за свободните професии са минималните и фиксираните цени - като праговете за хонорари за адвокатите, таксите на нотариуси, архитекти и ветеринари. За отпадане на тарифите от години настояват и от Института за пазарна икономика и Комисията за защита на конкуренцията (КЗК). Само в последните години КЗК е излязла с 20 свои становища, но и до момента те не са взети предвид. Причината е, че становищата на комисията са само с препоръчителен характер и на практика тя не може да повлияе директно върху формирането на правилата.

В последната си препоръка КЗК отбелязва, че фиксирането на минимални цени е едно от най-тежките нарушения на конкуренцията, защото ограничава и изкривява пазара. Нещо повече - спуснатите цени по никакъв начин не могат да бъдат гаранция за качество и държат на пазара само неефективните субекти, отбелязаха от КЗК. Комисията препоръча да се премахне възможността за определяне на минимални цени на услугите при архитектите, инженерите в инвестиционното проектиране, одиторите, ветеринарите, както и при упражняващите творческа дейност като свободна професия.

НЕВИДИМАТА РЪКА

Често като условие за практикуването на дадена свободна професия се изисква задължително членство в професионална организация. Архитектите, инженерите и ветеринарите например трябва да могат да членуват където решат, смятат от КЗК. В България има и изключително строги изисквания за стаж и квалификация. При нотариусите у нас например трябва някой да изгуби правата си или да почине, за да се отвори работно място за друг. Затова и по показател "вредна намеса на държавата" на пазара лидери в ЕС са България, Дания и Испания. А най-свободни са свободните професии в Белгия, Италия и Унгария.

✓ Търговците на тютюн ще влязат в регистър

Производителите и търговците на тютюн ще бъдат включени в регистър към земеделското министерство. Те ще трябва да отговарят на определени критерии, предвиждат промени в Закона за тютюна и тютюневите изделия. Така тютюн ще могат да произвеждат само регистрираните лица, като регистрацията ще е задължителна. Регистърът на търговците пък ще показва кой има право да търгува с тютюн.

Промените в закона идват на фона на поредните протести от страна на производители на тютюн, които негодуват срещу ниската изкупна цена. През почивните дни протестите в Югозападна България продължиха, като фермери блокираха пътища и палиха бали с тютюн. Според земеделското министерство с промените в закона ще се постигне баланс между интересите на производители и на търговци. Предвидено е да се създаде независим централизиран браншови орган, който да обедини всички по веригата - производители, търговци, прекупвачи и др.

Отделна "Камера по тютюна" ще е гарант за коректни отношения в сектора, твърдят от ведомството на Десислава Танева. Ще се затегне и контролът при производството и търговията с тютюневи семена. За тяхното качество ще следи Агенцията по апробация и семеконтрол, предвижда законопроектът.

Вестник Монитор

✓ Светлана Ангелова, депутат от ГЕРБ: Ваучери за ясла и учебници вместо детски надбавки

Нужен е нов механизъм за формиране на минималната работна заплата

Г-жо Ангелова, изключително разгорещен беше дебатът за пенсионната реформа. Първо искахте възрастта и стажът за пенсиониране при трета категория труд да нараства с по 4 месеца, след това бяхте склонни да подкрепите предложението за 2 месеца. Сега се оказа, че възрастта замръзва за 2015 година, защо?

Така е. Постигнахме консенсус със синдикатите и решихме от 1 януари 2015 година да се замрази възрастта за пенсиониране на мъжете и жените при трета категория труд. Само че остава увеличаването с по 4 месеца на стажа за пенсиониране. Така, че през следващата година жените ще се пенсионират на 60 години и 8 месеца и 35 години осигурителен стаж. Мъжете - съответно на 63 години и 8 месеца, при 38 години осигурителен стаж. Мярката е само за 2015 година. А до 31 март 2015 година трябва да се вземе окончателно и дългосрочно решение по отношение на по-нататъшната стъпка за пенсионирането на трета категория труд.

Много от работодателите се обявиха против увеличението на минималната работна заплата. Според тях това ще доведе до загуба на работни места, има ли наистина такава опасност?

С увеличаването на минималната работна заплата през следващата година отговаряме на очакванията на хората с най-ниско заплащане. По този начин искаме те да имат по-високи доходи през 2015 година. До това решение се стигна, след като на заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество синдикатите настояваха за тази мярка. Те дори поискаха минималната заплата да стане 400 лева, а представители на работодателите не дадоха достатъчни аргументи против това. В крайна сметка предложихме този модел на плавно повишение в две стъпки с цел да смекчим един осезаем натиск на пазара на труда. Вярно е, че предложението срещна несъгласието на една част от работодателите, но не мисля, че тази стъпка ще доведе до загуба на работни места, защото няма да засегне толкова много хора. У нас много малък процент от гражданите получават минимално възнаграждение.

Между другото, имаше предложение размерът на минималната работна заплата да бъде обвързан с производителността. Как намирате една такава идея?

Смятам, че темата за обвързване на минималната работна заплата с различни критерии е тема за дебат от следващата година насетне. Знаете, че това няма как да стане от 2015 година. Крайно време е обаче да се изработи нов механизъм за формиране на минималната работна заплата. Наистина във времето е имало предложения тя да се обвърже със средната работна заплата, с прага на бедност, с инфлацията и с производителността на труда. Налагането на административен размер не е справедливо и не се приема от бизнеса. Затова е редно да се въведе методика за обективно и икономическо обосновано изменение на минималната работна заплата. Един от критериите може да бъде това да стане с производителността на труда или да се върви на ниво браншово колективно договаряне. Според мен това е по-справедливо, защото обстановката в различните браншове е различна. Има комисия по доходите към Националния съвет за тристранно сътрудничество и е редно работодатели и синдикати да обсъдят въпроса през следващата година, тъй като досега те не могат да намерят общо решение.

Запазвате размера на майчинството, а в същото време искате да увеличите срока за изчисляване на обезщетението. Защо?

Предложението за увеличаване на периода, от който се изчислява обезщетението за бременност и раждане и отглеждане на малко дете, е свързан с това, че краткият период допусна възможност за злоупотреби със системата.

Това всъщност не е нещо ново?

Така е. Затова ние връщаме 24-месечния период. Знаете, че го въведохме през 2012 година, но миналата година с бюджета на ДОО правителството на Орешарски намали този срок на 18 месеца. Нека припомня, че този период първоначално беше 9 месеца, а през 2010 година ние го променихме на 18 месеца с цел предотвратяване на злоупотреби от работодателите и майките. Смятаме, че 24-месечният период е оптимален за отчитане на действителния принос на една майка към осигурителната система. Затова не мисля, че с увеличаването на този период ще се промени значително размерът на майчинството.

Всъщност според експерти мярката ще ошети майките средно с по 10 лева месечно.

Не знам за тези анализи, но не мисля, че размерът на майчинството ще се промени значително, ако жената се е осигурявала 24 месеца на максималния осигурителен доход. Но нека не забравяме, че у нас майчинството е с най-дълъг период от целия ЕС и жените с деца имат право 410 дни да получават 90% от заплатата си.

Заради това ли се отказахте да увеличавате размера на майчинството? Целта е да се стимулира майката да се върне по-бързо на работа ли?

Да, ние сме на това мнение. Що се отнася до размера на обезщетението през втората година, нека видим какви ще бъдат предложенията и тогава ще говорим окончателно.

Отново се отвори и дебатът за детските надбавки. Трябва ли да се измисли друг вариант за тяхното изплащане, или е по-добре да продължат да се дават във вид на парична помощ?

Смятам, че не само за детските, но и за всички социални помощи трябва да има напълно нов модел на подпомагане. Вместо помощи в пари, майките, хората с увреждания и социално слабите трябва да получават ваучери под формата на социални услуги. Но това може да стане поетапно. Специално за детските надбавки, мисля, че е по-добре да не се

изплащат във вид на пари, а в натура, под формата на ваучери. По този начин помощта ще се използва по-ефективно и по предназначение. Например за деца до 6 години могат да се дават ваучери за ясла, за детска градина, за облекло. За децата в училище пък - за училищни помагала, за дрехи, за извънкласна дейност. А за тези над 16-годишна възраст - за учебници. Така родителите ще се дължат да инвестират в образование. Виждате, че сега има много случаи, при които парите не са харчат по предназначение.

Защо поискате отново семейно подоходно облагане? Според икономисти марката няма да има голям ефект.

Предложението ни е за въвеждане на данъчно облекчение на родители. Идеята е от облагаемия годишен доход на единия от родителите да се приспада сумата от 200 лева при едно ненавършило пълнолетие дете, 400 лева - при две, и 600 лева - при три и повече ненавършили пълнолетие деца. Искаме и данъчно облекчение за родители, които отглеждат дете с 50 на сто и над 50 на сто увреждане, като от сумата от годишните данъчни основи да се приспадат 2000 лева. Убедена съм, че нашите опоненти ще ме опонират и ще кажат, че това данъчно облекчение е малко като сума.

Смята се, че това ще спести едва по 20 лева, така ли е?

Така е, но нека да погледнем фактите такива, каквито са. Ние не можем да си позволим въвеждането на по-голямо данъчно облекчение при това тежко финансово състояние на държавата в момента. Вярно е, че сумата е малка, но все пак от трябва да започнем от някъде. Това е първата стъпка по отношение на демографската политика, която смятаме да продължи и през следващите години. Става дума за пакет от мерки за стимулиране на раждаемостта при младите работещи хора. Така че по-добре малко, отколкото нищо, и с условието, че това е началото.

Какво ще се промени точно при отпускането и изплащането на инвалидните пенсии, за да се избегнат злоупотреби? Отново има голямо увеличение при отпускането на такива. Поискате действителен осигурителен стаж, нали?

Така е. Логично е, когато хората не знаят при какви условия ще се пенсионират и не им достига трудов стаж, използват най-лесния начин за осигуряването на някакви постоянни доходи при навършване на пенсионна възраст. Това става чрез явяване в ТЕЛК и получаване на инвалидни пенсии. С промени в кодекса на социално осигуряване внасяме две предложения. Въвеждане на наличие на минимален действителен осигурителен стаж като предпоставка за отпускане на пенсията за инвалидност поради общо заболяване. Има изискване за такъв стаж, но този път настояваме той да бъде действителен. Така пенсията ще се отпуска само ако лицето има 1/3 реален осигурителен стаж от изискуемият. Другото предложение е да отпадне възможността пенсията за инвалидност да се получава заедно с друг вид пенсия. За заварените случаи обаче - на тези лица, на които е отпусната такава социална пенсия за инвалидност до 31 декември 2014 година, ще си запазят правото да получават 25% от пенсията за инвалидност, а предложението ще ни важи от 1 януари за новите случаи.

ВИЗИТКА:

Родена е на 9 юни 1969 година в Горна Оряховица

Завършила е социални дейности, финанси и психология

Специализирала е здравен мениджмънт

Депутат в 41-вото, 42-рото и 43-тото НС

Зам.-председател на комисията по труда, социалната и демографската политика

✓ ОТ финансовото министерство отпуснаха 373,3 млн. лв. по две оперативни програми

Министерството на финансите (МФ) е осигурило 373,3 млн. лв. за проекти по оперативните програми "Околна среда" и "Регионално развитие", съобщиха от ведомството. Средствата са отпуснати в периода от 11 ноември до 13 декември, като по ОП "Околна среда" са изплатени 157,8 млн. лв., а по ОП "Регионално развитие" сумата е 45,7 млн. лв.

Парите са осигурени от националния бюджет, като целта е да се ограничи максимално рискът от загуба на средства, както и да се навакса изоставането при изпълнението на проектите след замразяване на плащанията по двете програми, допълват от МФ.

Вече е постигнат изключителен напредък в отстраняване на констатираните пропуски и недостатъци в системите за управление и контрол на двете оперативни програми. Заради това през ноември плащанията от Европейската комисия по ОП "Околна среда" бяха възстановени, а до края на годината се очаква да бъдат размразени средствата и по ОП "Регионално развитие", припомнят от ведомството.

investor.bg

✓ Ив. Нейков: Решението да се замрази пенсионната възраст е взето под натиска на улицата

Подписаното споразумение е сигнал, че правителството не вярва, че ще изкара пълен мандат, каза експертът

След вчерашното споразумение на правителството и синдикатите за замразяване на пенсионната възраст и през 2015 година „пенсионният модел става заложник на чисто партизански и политически намерения и това е най-лошото, което може да се случи, защото ще създаде несигурност у хората и те отново няма да могат да прогнозираят трудовия си живот". Това каза бившият министър на труда и председател на Балкански институт по труд и социална политика Иван Нейков пред телевизия Bulgaria On Air.

Това решение е опасен прецедент, който години ще търпи последици освен ако не е поредният кърфисек, каза Нейков и не изключи вариант това решение да не е последно.

За него най-големият проблем в решението за замразяване на пенсионната възраст е, че то е взето без разчети и аргументи, а под натиска на улицата. Нейков напомни, че разчетите сочат, че ако това стане, сигурно е, че ще има увеличение на дефицита в НОИ и че всяка година над 2 милиарда лева ще трябва да се вадят от държавния бюджет, за да се изплащат пенсиите.

Експертът коментира, че вчерашното споразумение за реформата всъщност е сериозен сигнал, че правителството не вярва, че ще изкара мандата си. Нейков обясни, че тежките реформи задължително се правят в началото на един мандат, за да се проследи ефектът от тях към края му и предположи, че щом кабинетът на Борисов се е отказал от тежките реформи, значи не вярва в пълния си мандат.

По повод вчерашното решение за това хората, родени след 1960 г. да избират дали да се осигуряват и в универсален пенсионен фонд (УПФ) или изцяло само в НОИ Нейков коментира, че изборът на пенсионен фонд – ако това стане, ще има последици в много посоки. Първата е, че това значи дупката в НОИ да бъде запълнен с парите на хората от втория стълб на пенсионното осигуряване, където има над 7 милиарда лева. Нейков напомни, че данните показват, че доходността от там е по-голяма от тази в банките. По думите на експерта това ще е втори опит на премиера да посегне на парите на хората след идеята за национализацията на УПФ.

Другият сигнал е, че се противопоставят частните и държавните фондове. Според него това значи "дайте да ударим частника и да защитим държавата". Нейков каза, че решението не е правилно, защото пенсионните фондове са най-големият институционален инвеститор у нас и ако парите от там бъдат извадени и внесени в НОИ, парите ще излязат от икономиката, това ще е удар върху бизнеса и значи по-висока безработица. Ако това се превърне в модел, трябва да очакваме ниски пенсии години напред, твърди експертът.

За взетите вчера решения в споразумението няма нито един експертен аргумент, допълни Нейков. Дори управляващите да се откажат от тези предложения, пак има минуси – разколебаното доверие.

Нейков предположи, че несигурността на управляващите да реализират реформа и отказът от всякакви радикални стъпки по нищо не ги отличава от кабинета "Орешарски", който отложи пенсионната реформа, за да мисли, а сега се отлага без логика и аргументи.

Нейков изрази надежда, че предложенията няма да бъдат одобрени при финалното гласуване на бюджета за догодина.

✓ Калфин: Замразяването на пенсионната възраст не е решение

Според министъра от този ход ще пострадат хората с най-ниски доходи

От замразяването на пенсионната възраст, каквото предлагат синдикатите, най-много ще пострадат хората с ниски доходи, заяви в ефира на Нова телевизия министърът на труда и социалната политика Ивайло Калфин.

По думите му в момента пенсионната система гарантира мизерни пенсии. За да се промени това, е необходимо пенсионният фонд да бъде отделен от бюджета. Целта е фондът да бъде по-независим от него, а това може да се случи чрез използването на няколко ключови инструмента. На първо място това е увеличаването на възрастта за пенсиониране, на второ - увеличаването на вноската, и на трето - промяната на условията на категорияните работници.

"Най-доброто, което може да се случи, е да се направи комбинация от тях, която да даде най-голям комфорт на хората", коментира министърът.

Припомняме, че Калфин предложи стъпката за увеличаване на пенсионната възраст да не е четири, а два месеца. Той посочва, че паралелно с това трябва да се приеме възможността за предсрочно пенсиониране, насочена към хората в предпенсионна възраст.

"Работата ми в момента е да потърся диалог със социалните партньори. Който не може да изчака двата месеца, може да се пенсионира по-рано. Това няма да засегне никого, а замразяването е безсмислено. Правим го години наред и резултатът е ясен", допълва Калфин.

Той заяви, че подкрепя криминализирането на укриването на пенсионните вноски.

"Това е искане на синдикатите, което следва да бъде подкрепено", коментира социалният министър. Той е категоричен, че това, което важи за данъците, трябва да важи и за осигуровките.

На въпрос дали през 2015 г. ще има увеличаване на пенсиите, Калфин заяви, че трудно може да обещае подобен ход, тъй като бюджетът за годината ще е по-малък от този за 2014 г.

По думите му бюджетът за родителството се увеличава с 13 млн. лева, но за насърчаването на родителите да отглеждат повече деца са необходими множество стимули и то не само с плащания на помощи.

"Трябва да мислим как да насърчим семействата с едно и две деца да родят трето. Не става дума просто да се отпускат средства за децата, а държавата да помогне на родителите да бъдат отговорни", посочи Калфин. По думите му в част от случаите помощите могат да се отпускат под формата на услуги, включително плащането на таксата в детската градина.

✓ Няма да има повишение на данъците и такса смет в Столична община през 2015 г.

Бюджетът на София за следващата година ще е 1,459 млрд. лева

Бюджетът на София за 2015 г. ще е 1,459 млрд. лв., повече от половината средства са осигурени от европейски програми и проекти, обяви Йорданка Фандъкова.

Столичната община няма да повишава останалите данъци и такса смет през следващата година.

Основните харчове ще бъдат за строителство. Със заделените 705 млн. лв. столицата ще строи нови детски градини, ще ремонтира улици, трамвайни трасета и ще финансира новия завод за боклук, предвижда проектобюджетът за следващата година, който бе представен от кмета на града, цитиран от в. "Монитор".

Обновяването на инфраструктурата остава водещ приоритет следващата година, другите са са образованието, реформата в градския транспорт и чистотата.

През 2015 г. са планирани ремонти на вътрешнокварталните улици, строителство на детски градини, обновяване на зелените площи в кварталите.

Повишават се и харчовете за културни прояви, които ще бъдат 19,86 млн. лв.

"Идната година ще бъде завършен Музеят за история на София", обеща Фандъкова.

За градски транспорт кметството ще плати 95 млн. лв. - толкова, колкото и през т. г. Фирмите по чистота ще получат 97,71 млн. лв.

През август ще е готов и заводът за боклук, като общият бюджет за строителството му е 345 млн. лв.

"Нов приоритет е модернизацията на градския транспорт, каза Фандъкова. Тя подчерта, че 90 на сто от тролейбусния парк вече е подменен. През тази година по улиците на града вече се движат 20 нови трамвая и започнаха доставките на нови 126 автобуса. През 2015 г. ще продължи модернизацията на градския транспорт, работи се по проект и за доставка на още 110 нови единични автобуса и още пет нови трамвая", похвали се Фандъкова.

През 2015 г. ще бъдат готови и още 5 забавачки, а общината е планирала строителството на още 8. Енергийно ще се обновят и 36 детски градини, социални домове и училища, каза зам.-кметът по строителство Ирина Савина.